

DANIËL EN DE OPENBARING

URIAH SMITH

DANIEL 11

-- EEN LETTERLIJKE PROFETIE --

DEZE EDITIE WORDT U AANGEBODEN DOOR:
DECLARING THE END FROM THE BEGINNING *MINISTRIES*

Originele titel: Daniel and the Revelation

Auteur: Uriah Smith

Uitgever (EN): Review and Herald Publishing Company

Vertaling & Uitgever (NL):

ECHO Publishing Company, Melbourne Australia, 1903

Herdruk 2018:

deb © **deb-ministries**

1e editie (EN): 1897

1e editie (NL): 1903

2e editie (NL): 2018

internet: www.deb-ministries.org.

e-mail: info@debm.org

DANIEL - HOOFDSTUK 11

EEN LETTERLIJKE PROFETIE

1. Ik echter. stond in het eerste jaar van Darius de Mediër hem tot een helper en toevlucht. 2. Nu dan ik zal u de waarheid bekend maken. Zie, nog drie koningen zullen in Perzië opstaan, en de vierde zal grotere rijkdommen bezitten dan alle anderen, en als hij sterk geworden is door zijn rijkdom, zal hij alles in beweging brengen tegen het koninkrijk van Griekenland.

Wij beginnen nu aan een profetie over toekomstige gebeurtenissen die niet, zoals in de visioenen van hoofdstuk 2, 7 en 8, met symbolen of zinnebeelden omkleed zijn, maar merendeels in duidelijke taal worden vermeld. Vele van de opmerkelijkste gebeurtenissen in de geschiedenis der wereld, worden hier getoond. Dit visioen zegt bisschop Newton, mag terecht worden gezien als een verklaring en verduidelijking van het visioen van hoofdstuk 8. Hieruit blijkt dat hij een duidelijk verband zag tussen dat visioen en de laatste hoofdstukken van dit boek.

Nadat de engel aan Daniël had gezegd dat hij in het eerste jaar van Darius de Mediër naast de koning stond om hem te helpen, vestigde hij zijn aandacht op de toekomst. 'Er zullen nog drie koningen in Perzië opstaan.' Opstaan wil zeggen regeren; drie koningen zouden nog in Perzië regeren. Deze drie koningen waren ongetwijfeld de onmiddellijke opvolgers van Kores.

1. Cambyses, de zoon van Kores.
2. Smerdis, een bedrieger.
3. Darius Hystaspes.

De vierde zal grotere rijkdom bezitten dan alle anderen• De vierde koning na Kores was Xerxes, die beroemder werd door zijn rijkdom dan door zijn krijgskunde. Hij staat in de geschiedenis bekend door de enorme veldtocht die hij tegen Griekenland organiseerde, en de totale mislukking daarvan. Hij zou alles in beweging brengen tegen het koninkrijk [245] van Griekenland. Nooit tevoren noch daarna werd zulk een groot leger in de strijd geworpen. Volgens Herodotes die in die tijd leefde, bestond zijn leger uit vijf miljoen tweehonderddrieën-tachtigduizend (5.283.000) man. Niet tevreden zijnde met het opzetten van het Oosten tegen Griekenland, betrok hij tevens de Carthagers van het Westen in de strijd, die met een strijdmacht van driehonderdduizend manschappen te velde trokken. Zijn leger telde dus het ongelofelijke aantal van meer dan 5,5 miljoen mensen. Men zegt dat Xerxes diep ontroerd werd toen hij die grote schare zag en er aan dacht, dat honderd jaar later niemand van hen meer in leven zou zijn.

3. En er zal een heldhaftige koning opstaan, die met grote heerschappij zal regeren en doen zal wat hem goeddunkt 4. Maar nauwelijks is hij opgestaan, of zijn koninkrijk zal verbroken worden en verdeeld naar de vier windstreken van de hemel; doch niet aan zijn nakomelingen, en zonder de macht waarmee hij heerste; want zijn koninkrijk zal uiteengerukt worden en aan anderen dan dezen komen.

De in deze verzen genoemde feiten wijzen duidelijk op Alexander de Grote en de verdeling van zijn rijk. Zie hoofdstuk 8:8. Xerxes was de laatste Perzische koning die een aanval op Griekenland ondernam, daarom gaat de profetie stilzwijgend voorbij aan de negen opvolgers van Xerxes in het Perzische rijk, en stelt vervolgens Alexander de Grote voor. Nadat Alexander het Perzische rijk overwonnen had werd hij alleenheerser over dat rijk in dezelfde mate als waarin ooit de Perzische koningen hadden geregeerd. Prideaux, deel I, pag. 378.

Zijn rijk was groot, het strekte zich uit over het grootste gedeelte van de toen bekende bewoonde wereld “en hij deed naar hem goed dacht.” Ongebreideld gaf hij zich over aan alcoholische uitpattingen en stierf aan de gevolgen daarvan in het jaar 323 v. Chr. Hij stierf zoals dwazen sterven. Zijn ijdele eerzuchtige plannen vielen plotseling en voor eeuwig in duigen. Het koninkrijk werd verdeeld, doch niet aan zijn nakomelingen, het werd door anderen [246] uiteengerukt. Binnen vijftien jaar na zijn dood waren al zijn nakomelingen het slachtoffer geworden van de jaloezie en eerzucht van zijn voornaamste generaals. Niet één van Alexanders afstammelingen werd in leven gelaten. Zo kort is de overgang van de hoogste roem naar de diepste afgrond van vergetelheid en dood. Het koninkrijk werd in vier delen gesplitst en in bezit genomen door zijn vier bekwaamste of misschien meeste gewetenloze generaals, Cassander, Lysimachus, Seleucus en Ptolemeüs.

5. Dan zal de koning van het Zuiden sterk worden één van zijn vorsten zal hem in sterkte overtreffen en heersen; zijn heerschappij zal een grote heerschappij zijn.

De koningen van het Zuiden en het Noorden worden vele malen genoemd in het overige gedeelte van dit hoofdstuk. Om de profetie duidelijk te kunnen begrijpen is het belangrijk te weten wie met deze machten worden bedoeld. Toen Alexanders rijk verdeeld werd, lagen de verschillende delen naar de vier windstreken, oost, west, noord en zuid. Deze verdeling ofwel ligging, moet gezien worden vanuit Palestina, het geboorteland van de profeet. Het gedeelte ten noorden van Palestina vormde het koninkrijk van het Noorden, het deel ten oosten was het koninkrijk van het Oosten, het deel ten westen was het koninkrijk van het Westen en ten zuiden het koninkrijk van het Zuiden. Gezien vanuit Palestina lagen de delen van Alexanders rijk als volgt:

- Cassander nam Griekenland en de aangrenzende landen in het westen lagen:
- Lysimachus nam Thracië in bezit, dat zich toen uitstreckte over Klein-Azië en de landschappen liggen. de aan de Hellespont en Bosporus ten noorden van Palestina:
- Seleucus regeerde over Syrië en Babylon, die oostelijk lagen.
- Ptolemeüs kreeg Egypte en de naburige landen die zuidelijk lagen.

Gedurende de oorlogen en omwentelingen in de navolgende [247] deze geografische grenzen dikwijls veranderd eeuwen werden uitgewist. Oude grenzen verdwenen, nieuwe werden ingesteld.

Maar welke veranderingen zich ook mochten voordoen, de eerste verdeling van het rijk bepaalde de namen die deze gebieden daarna altijd in de profetie bleven dragen. Als dit niet het geval was geweest, dan zouden wij geen basis hebben aan de hand waarvan wij de uitlegging van de profetie kunnen toetsen. Met andere woorden, onverschillig welke macht het gebied dat aanvankelijk het koninkrijk van het noorden werd genoemd in bezit neemt, die macht zal, zo lang ze dat gebied bezit, 'de koning van het Noorden' zijn.

De macht die het zuidelijk gebied bezit is dienovereenkomstig de koning van het Zuiden. Wij spreken alleen over deze twee, omdat zij de enige zijn waarover hierna in de profetie gesproken wordt en omdat in feite het gehele rijk van Alexander zich tenslotte in twee delen oploste.

Cassander werd vrij snel door Lysimachus overwonnen en zijn rijk - Macedonië en Griekenland - werd bij Thracië ingelijfd. Lysimachus werd daarop door Seleucus overwonnen en Macedonië en Thracië werden bij Syrië ingelijfd.

Deze feiten hebben de weg voorbereid om het vers dat nu voor ons ligt, op de juiste wijze toe te passen. De koning van het Zuiden Egypte zal sterk worden. Ptolemeüs voegde Cyprus, Phoenicië, Caria, Cyrene en vele eilanden en steden aan Egypte toe. Daardoor werd zijn koninkrijk sterk. Maar één van Alexanders andere vorsten wordt naar voren gehaald door de opmerking: één van zijn vorsten. In de Septuaginta is dit vers als volgt vertaald: “En de koning van het Zuiden zal sterk worden en één van zijn vorsten, Alexanders vorsten, zal sterker worden dan hij.” Dit moet betrekking hebben op Seleucus die, zoals reeds opgemerkt, Macedonië en Thracië bij Syrië inlijfde, waardoor hij drie van de vier delen van Alexanders rijk in bezit kreeg en daardoor Egypte in sterkte overtrof.

6. En na verloop van jaren zullen zij zich met elkaar verbinden: de dochter van de koning van het Zuiden zal komen tot de koning van het Noorden om een vergelijk te treffen, maar zij zal de sterkte van haar macht [248] niet behouden; evenmin zal zijn macht stand houden. Zij zal worden prijsgegeven, zo ook degenen die haar brachten, hij die haar verwekte en hij die haar in die tijden versterkte.

Er werden gedurig oorlogen gevoerd tussen de koningen van Egypte en Syrië. Dit was voornamelijk het geval met Ptolemeüs Philadelphus, de tweede koning van Egypte, en Antiochus Theos, de derde koning van Syrië. Tenslotte sloten ze vrede op voorwaarde dat Antiochus Theos zijn eerste vrouw Laodice en haar twee zonen zou verbannen en zou trouwen met Berenice, dochter van Ptolemeüs Philadelphus. Ptolemeüs bracht daarop zijn dochter naar Antiochus en gaf haar een kostbare bruidsschat mee.

‘Maar zij zal de sterkte van haar macht niet behouden.’ Dat wil zeggen, zij zou geen bestendige invloed of gezag op Antiochus

kunnen uitoefenen. Dit is bewezen, want korte tijd later riep Antiochus in een verliefde bui zijn eerste vrouw en haar twee kinderen weer bij hem aan het hof terug. Daarna zegt de profeet: "Evenmin zal hij (Antiochus) standhouden." Nadat Laodice weer in eer en macht hersteld was vreesde zij, dat de grillige Antiochus haar opnieuw zou verstoten en Berenice terug zou roepen. Zij begreep dat niets dan zijn dood de enige beveiliging bood tegen zulk een herhaling. Daarom liet zij hem kort daarop vergiftigen. Hij werd niet opgevolgd door het nageslacht dat hij bij Berenice gewon, want Laodice wist het zo te regelen dat haar oudste zoon, Seleucus Callinicus, troonopvolger werd.

Maar zij (Berenice) zal prijs gegeven worden. Laodice niet tevreden met de vergiftiging van haar echtgenoot, liet ook Berenice vermoorden. 'En degenen die haar brachten.' Vele Egyptische dienstmeisjes en begeleiders die probeerden haar leven te redden kwamen daarbij om het leven. 'En die haar verwekte. De kanttekeningen luiden 'en die zij gewon' dat is haar zoon. Deze werd in opdracht van Laodice tegelijk met Berenice vermoord.

'En die haar in die tijd versterkte.' Hieronymus veronderstelde, dat dit betrekking had op haar echtgenoot Antiochus of op degenen die haar zijde kozen en haar verdedigden. Doch,[249] zoals de profetie voorspelde en door de geschiedenis bewezen werd, zulk een verregaande misdaad kon niet lang onbestraft blijven.

7. En in die tijden zal een spruit uit haar wortels in zijn plaats oprijzen, die zal komen met een leger en hij zal de burcht van de koning van het Noorden binnentrekken en zegevierend daartegen optreden en hij zal ze bemachtigen. 8. Ja, zelfs hun goden met hun gegoten beelden, met hun kostbare voorwerpen, zilver en goud, zal hij als buit naar Egypte voeren; hij zal enige jaren langer staande blijven dan de koning van het Noorden. 9. Zo

zal de koning van het Zuiden in het koninkrijk komen, en hij zal wederom in zijn land trekken.

Deze spruit uit haar wortels was de broer van Berenice, Ptolemeüs Euergetes. Onmiddellijk nadat hij zijn vader, Ptolemeüs Philadelphus, na diens dood in het koninkrijk Egypte had opgevolgd, bracht hij brandend van ijver om de dood van zijn zuster Berenice te wreken een geweldig leger op de been en drong het gebied van Seleucus Callinicus, de koning van het Noorden, binnen, die met zijn moeder Laodice in Syrië regeerde. Hij overwon en veroverde zelfs Syrië, Cilicië, de bovenlanden aan de andere zijde van de Eufraat en bijna geheel Azië. Maar toen hij hoorde dat er oproer in Egypte uitgebroken was, zodat hij naar huis te rug moest keren, plunderde hij het koninkrijk van Seleucus nam veertigduizend talenten zilver, kostbare vaten en tweeduizendvijfhonderd afgodsbeelden mee. Daaronder bevonden zich ook de beelden die vroeger door Cambyses uit Egypte meegenomen en naar Perzië gebracht waren. De Egyptenaren, die afgodendienaars waren, gaven Ptolemeüs als compliment de titel: Euergetes (weldoener) omdat hij de afgoden terugbracht die jaren voordien als oorlogsbuit waren meegenomen.

Dit is, volgens bisschop Newton, een verslag dat Hieronymus aan de werken van oude geschiedschrijvers ontleende. Maar hij zegt dat er nog andere bestaande werken zijn [250] die verschillende bijzonderheden van dezelfde strekking be vestigen. Hij vermeldt de volgende schrijvers:

Appianus vertelt ons dat, nadat Laodice Antiochus gedood had en daarna Berenice en haar kind, deze moorden door Ptolemeüs, de zoon van Philadelphus, en rukte werden op gewroken. tot Babylon.Hij drong Syrië binnen, doodde Laodice.

Polybius vermeldde dat Ptolemeüs, bijgenaamd Euergetes zeer in woede ontstak over de gruwelijke moord op zijn zuster Berenice. Hij trok met een leger Syrië binnen en bezette de stad Seleucia, die

gedurende een aantal jaren door de Egyptenaren werd bezet. Zo drong hij de burcht van de koning van het Noorden binnen.

Polyaenus bevestigde dat Ptolemeüs zonder oorlog of veldslag heerser werd over het gehele gebied, van de berg Taunus tot aan de rivier de Indus. Hij schreef deze daad echter bij vergissing toe aan de vader in plaats van aan de zoon.

Justinus zegt dat als Ptolemeüs niet naar Egypte teruggeroepen was om de opstand in eigen land te onderdrukken, hij het gehele rijk van Seleucus overwonnen en in bezit genomen zou hebben. De koning van het Zuiden kwam dus in het koninkrijk van het Noorden en keerde terug naar zijn eigen land, precies zoals de profeet voorspelde. Ook bleef hij enige jaren langer aan het bewind dan de koning van het Noorden, want Seleucus Callinicus stierf in ballingschap. Hij viel van zijn paard en overleed aan de gevolgen daarvan. Ptolemeüs Euergetes overleefde hem vier of vijf jaar.

10. Doch zijn zonen zullen zich in de strijd mengen, en zij zullen een menigte grote legers verzamelen; een van hen zal tegen hem oprukken; als een overstroming steeds verder om zich heen grijpen; en hij zal terugkomen en zich in de strijd mengen en tot aan zijn vesting komen.

In het eerste gedeelte van dit vers is sprake van zonen in het meervoud, in het laatste gedeelte echter van één' in het enkelvoud. De zonen van Seleucus waren; Seleucus Ceraunus en Antiochus Magnus. Beiden ijverden er naar om hun vader en land te wreken. De oudste van hen, Seleucus, besteeg [251] eerst de troon. Hij verzamelde een groot leger waarbij de gebieden van zijn vader wilde heroveren. Maar hij was lichamelijk en geestelijk zwak en een lafhartig vorst, bezat geen geldmiddelen en was niet in staat zijn leger onder tucht te houden. Hij werd door twee generaals, na een roemloze regering van twee of drie jaar vergiftigd. Zijn bekwamere broer, Antiochus Magnus, werd daarop tot koning uitgeroepen. Hij

nam het kommando van het leger op zich, heroverde Seleucia en Syrië en werd deels door dreigementen en deels door de overwinningen die hij behaalde, heerser over enkele plaatsen. Een wapenstilstand volgde en wederzijds werden vredesvoorstellen gedaan. Desondanks werden voorbereidingen getroffen voor een verdere oorlogsvoering. Daarna hervatte Antiochus de oorlog en overwon Nicolaüs, de Egyptische generaal, en wilde zelfs Egypte bezetten. Dit was degene die 'als een overstroming steeds verder om zich heen zou grijpen.'

11. En de koning van het Zuiden zal verbitterd worden, en hij zal uittrekken en strijden met de koning van het Noorden, die ook een grote menigte oprichten zal, maar die menigte zal in zijn hand worden overgegeven.

Spoedig nadat Antiochus Magnus zijn broer in Syrië had opgevolgd, volgde Ptolemeüs Philopater zijn vader Euergetes op in het koninkrijk Egypte. Hij was een zeer wellustig en boosaardig vorst, maar werd tenslotte bevreesd voor de dreigende invasie van Antiochus. Hij was inderdaad 'verbitterd' door de verliezen die hij had geleden en het gevaar dat hem bedreigde. Daarom trok hij met een groot leger uit Egypte om de opmars van de koning van Syrië te stuiten. De koning van het Noorden moest ook met een groot leger uittrekken. Volgens Polybius telde het leger van Antiochus bij die gelegenheid tweeënzestigduizend man voetvolk en zesduizend man paardevolk en honderdtwee olifanten. Antiochus werd in deze strijd verslagen en zijn leger werd, overeenkomstig de profetie, in de handen van de koning van het Zuiden overgegeven. Van het voetvolk vielen tienduizend man, drieduizend kavaleristen werden gedood en ruim vierduizend man gevangen genomen, van Ptolemeüs leger werden [252] echter slechts zeventienhonderd kavaleristen gedood en ongeveer veertienhonderd infanteristen.

12. En wanneer die menigte is weggevaagd, zal zijn hart zich verheffen, wel zal hij enige tienduizenden neervellen, maar daardoor niet gesterkt worden.

Het ontbrak Ptolemeüs aan wijsheid om een goed gebruik te maken van zijn overwinningen. Als hij na dit succes verder was gegaan, dan had hij waarschijnlijk het gehele koninkrijk van Antiochus kunnen overheersen. Maar hij was tevreden met het uiten van enkele dreigementen en sloot vrede, zodat hij zich daarna weer kon overgeven aan een ongestoorde bevrediging van zijn lusten. Hoewel hij zijn vijanden overwonnen had, werd hij zelf overwonnen door zijn wellustige boosaardigheid en niet denkende aan de grote naam die hij had kunnen maken, bracht hij zijn tijd door met brasserijen en ontucht.

Zijn hart verhief zich door dit succes, maar hij werd er niet door gesterkt, want door zijn ontorende praktijken kwamen zijn eigen onderdanen tegen hem in opstand. Doch zijn hoogmoed werd in het bijzonder openbaar in zijn onderhandelingen met de joden. Toen hij in Jeruzalem aankwam bracht hij daar offeranden en wilde zeer beslist het Heilige der Heiligen van de tempel binnengaan, hetgeen in strijd was met de wet en godsdienst van die plaats. Nadat men hem dit met de grootste moeite had belet, verliet hij de stad, brandend van woede tegen het gehele joodse volk en begon onmiddellijk een verschrikkelijke en genadeloze vervolging tegen hen. In Alexandrië, waar de joden sinds de dagen van Alexander hadden gewoond en als de meest vooraanstaande burgers bepaalde voorrechten genoten, werden, volgens Eusebius, gedurende deze vervolging veertigduizend Joden gedood. Volgens Hieronymus waren het zestigduizend. De opstand van de Egyptenaren en deze slachting droegen er zeker niet toe bij hem in zijn koninkrijk te versterken; veeleer waren ze de oorzaak van zijn vrijwel totale ondergang.

13. Want de koning van het Noorden zal terugkeren, en een menigte op de been brengen, groter dan de eerste en na een tijdsverloop van jaren zal hij tegen hem oprukken met een groot leger en grote rijkdommen.

Gebeurtenissen die in dit vers voorspeld werden zouden plaatsvinden 'na een tijdsverloop van jaren' of na verloop van enkele jaren. De vrede tussen Ptolemeüs Philopater en Antiochus duurde veertien jaar. Inmiddels stierf Ptolemeüs aan de gevolgen van dronkenschap en een losbandig leven en werd opgevolgd door zijn zoon Ptolemeüs Epiphanes, toen nog een kind van vier of vijf jaar.

Antiochus had gedurende diezelfde tijd de opstand in zijn koninkrijk onderdrukt en de oosterse landschappen onder zijn beheer gebracht en had voldoende tijd voor andere ondernemingen. Toen de jonge Epiphanes de troon van Egypte besteeg, vond Antiochus dit een goede gelegenheid om zijn rijk te vergroten en wilde die niet voorbij laten gaan. Hij bracht een geweldig leger op de been 'een grotere menigte dan de eerste', want hij had vele strijdkrachten en grote rijkdommen tijdens zijn verblijf in het Oosten buitgemaakt en rukte op naar Egypte, in de verwachting dat hij een gemakkelijke overwinning zou behalen op de jeugdige koning. Of hij daarin slaagde zullen wij spoedig zien, want er deden zich nieuwe moeilijkheden voor in de aangelegenheden van deze koninkrijken en nieuwe medespelers in de gebeurtenissen van de geschiedenis deden hun intrede.

14. En in die tijd zullen velen opstaan tegen de koning van het Zuiden; ook de scheurmakers van uw volk zullen zich verheffen om het visioen te bevestigen, maar zij zullen vallen.

Antiochus was niet de enige die zich opmaakte tegen de jeugdige Ptolemeüs. Agathocles, onderkoning van Egypte, hield toezicht op de

koning en nam de zaken van het rijk voor hem waar. Hij was echter zo wanordelijk en hoogmoedig in de uitoefening van zijn macht, dat de landschappen die vroeger door Egypte waren onderworpen, begonnen te rebelleren. Egypte zelf werd door binnenlandse onlusten verzwakt en de bewoners van Alexandrië stonden op tegen Agathocles en lieten [254] hem, zijn zuster, zijn moeder en hun metgezellen om het leven brengen. Tegelijkertijd ging Philippus, de koning van Macedonië een verbond aan met Antiochus om de gebieden van Ptolemeüs onder elkaar te verdelen. Een ieder zou de gebieden nemen die het dichtst bij zijn koninkrijk lagen en het beste geschikt waren. Dit was het 'opstaan van velen' tegen de koning van het Zuiden en dit zijn ongetwijfeld de gebeurtenissen die de profetie voorspelde.

Nu verschijnt een nieuwe macht ten tonele: 'de scheurmakers van uw volk.' Bisschop Newton zegt letterlijk: "de brekers van uw volk. " Aan de verafgelegen oevers van de Tiber lag een koninkrijk dat eerezuchtige en slinkse bedoelingen koesterde. Aanvankelijk klein en zwak, nam het zeer snel toe in kracht en ondernemingslust. Af en toe ondernam het hier en daar een aanval om de sterkte van zijn legers te beproeven, totdat het zich, overtuigd van zijn macht, stoutmoedig verhief tussen de volkeren van de aarde en met krachtige hand de teugels van het bewind greep. Vanaf die tijd verscheen de naam van Rome in de geschiedenis, omdat dat rijk voorbestemd was gedurende lange tijd de gebeurtenissen van de wereld te bepalen en een machtige invloed uit te oefenen onder de volkeren, zelfs tot het einde van de tijden.

Rome sprak en Syrië en Macedonië zagen spoedig dat hun droom niet in vervulling zou gaan. De Romeinen namen de jonge koning onder hun hoede en besloten hem te beschermen tegen de ondergang die door Antiochus en Philippus beraamd was. Dit gebeurde omstreeks 200 v. Chr. , en het was een van de eerste

belangrijke inmengingen van de Romeinen in de zaken van de Syriërs en Egyptenaren. Rollin vertelt ons het volgende beknopte verhaal over deze zaak:

“Antiochus, de koning van Syrië, en Philippus, koning van Macedonië, toonden gedurende de regering van Ptolemeüs Philopater de grootste belangstelling voor het welzijn van die koning (Egypte) en waren bereid hem in alle aangelegenheden te ondersteunen. Maar kort nadat hij was gestorven en opgevolgd werd door zijn jeugdig kind - dat volgens de wet van menslievendheid en rechtvaardigheid ongestoord [255] het koninkrijk van zijn vader in bezit had moeten kunnen nemen - gingen zij een misdadige overeenkomst aan en besloten de wettige opvolger te onttrenen en zijn rijk onder elkaar te verdelen. Philippus zou Carië, Libië, Cyrenaica en Egypte krijgen en Antiochus al het overige. Met het oog daarop trok de laatstgenoemde op tegen Coelosyrië en Palestina en nam beide landschappen en al hun onderhorige steden in bezit.

“Hun misdaad”, zegt Polybius, “was niet zo opvallend geweest, als zij gelijk tirannen een oppervlakkig voorwendsel voor hun onrecht hadden aangevoerd, maar in plaats daarvan waren hun onrechtvaardigheid en ontaardheid zo zeer van alle schaamte ontbloot, dat het gebruikelijke spreekwoord ‘De kleine visjes worden, hoewel van dezelfde soort, door de grote opgeslokt’, op hen werd toegepast. Iemand zou, aldus dezelfde schrijver, als hij ziet hoe openlijk de heilige wetten van de samenleving werden geschonden bijna in de verleiding komen de Voorzienigheid te beschuldigen van ongevoeligheid tegenover zulke gruweldaden. Maar God heeft deze twee koningen overeenkomstig hun daden bestraft. Hij heeft hen zodanig tentoongesteld, dat door alle eeuwen heen anderen ervoor terugschrokken hun gedragslijn na te volgen. Terwijl zij beraadslaagden hoe zij een zwak en hulpeloos kind stuksgewijs zijn koninkrijk zouden kunnen ontnemen, verwekte de Voorzienigheid

de Romeinen tegen hen, die de koninkrijken van Philippus en Antiochus geheel en al omkeerden en over hun opvolgers bijna even grote onheilen brachten als waarmee zij de jonge koning wilden uitroeien." Ancient History, deel II, hoofdstuk 1.

Om het visioen te bevestigen.

De Romeinen, die meer dan enig ander volk een rol spelen in de profetie van Daniël, brachten door hun ingrijpen in de aangelegenheden van deze koninkrijken het bewijs of de bevestiging voor de juistheid van het visioen, dat het bestaan van deze mogendheid voorspelde.

Maar zij zullen vallen.

Sommigen zijn van mening dat dit betrekking heeft op degenen [256] die in het eerste gedeelte van het vers worden genoemd en die tegen de koning van het Zuiden zouden opstaan. Anderen denken dat hiermee de Romeinen worden bedoeld, de scheurmakers van Daniëls volk. Het is in beide gevallen toepasselijk. Indien het wordt toegepast op degenen die tegen Ptolemeüs opstonden, dan behoeft slechts te worden gezegd dat zij spoedig vielen. Is het van toepassing op de Romeinen dan wijst de profetie eenvoudig naar de tijd waarin zij overwonnen werden.

15. En de koning van het Noorden zal komen, een wal opwerpen en een versterkte stad innemen; de strijdkrachten van het Zuiden zullen geen stand kunnen houden, noch ook de keurtroepen, ja, er zal geen kracht zijn om stand te houden.

De opvoeding van de jeugdige koning van Egypte werd door de Romeinse Senaat toevertrouwd aan M. Emilius Lepidus en deze stelde hem onder voogdijschap van Aristomenes, een bejaard, ervaren hofdienaar. Zijn eerste daad was maatregelen te nemen tegen de door koning Philippus en Antiochus geplande inval. Daartoe

zond hij Scopas, een beroemd generaal uit Etoelië, die toen in dienst was van de Egyptenaren, naar zijn geboorteland om een leger aan te werven.

Nadat hij dat leger had toegerust marcheerde hij Palestina en Coelosyrië binnen en onderwierp geheel Judea aan de heerschappij van Egypte. Antiochus streed op dat moment tegen Attalus in Klein-Azië.

Op die wijze werden de zaken tot stand gebracht voor de vervulling van het vers dat thans voor ons ligt, want nadat Antiochus, op last van de Romeinen, de strijd tegen Attalus had gestaakt haastte hij zich om Palestina en Coelosyrië weer aan de Egyptenaren te ontnemen. Scopas werd uitgezonden om hem dit te beletten. De twee legers ontmoetten elkaar in de nabijheid van de oorsprong van de Jordaan. Scopas werd verslagen en teruggedrongen tot Sidon en daar belegerd. Drie van de bekwaamste Egyptische generaals trokken er met hun beste legers op uit om de belegeraars te verdrijven, maar zonder succes. Daar Scopas tenslotte te [257] kampen kreeg met het lugubere en onafwendbare spook van de hongersnood die hij niet kon bestrijden, was hij genoodzaakt zich op ontorende voorwaarden over te geven. Nadat men hem en tienduizend krijgslieden van alle kleding had ontdaan, liet men hen vertrekken.

Hier vond de inneming plaats van een versterkte - zowel wat ligging als vesting betrof - een van de sterkste steden van die tijd. Hier was het ook dat de 'strijdkrachten van het Zuiden', geen stand konden houden, noch zijn keurtroepen', die Scopas in Etoelië had bijeengebracht.

16. Maar hij, die tegen hem optrekt, zal doen wat hem goeddunkt, en niemand zal voor hem standhouden; hij zal vaste voet krijgen in het Sieraadland en verdelging zal in zijn hand zijn.

Hoewel Egypte geen stand kon houden tegen Antiochus, de koning

van het Noorden, kon Antiochus op zijn beurt niet standhouden tegen de Romeinen, die nu tegen hem te velde trokken. Geen enkel koninkrijk kon deze opkomende macht weerstaan. Syrië werd overwonnen en aan het Romeinse rijk toegevoegd toen Pompeius, in 65 v. Chr, Antiochus Asiaticus zijn bezittingen ontnam en Syrië tot een Romeins wingewest maakte.

Diezelfde macht zou ook in het heilige land vaste voet krijgen en het innemen. Rome kwam met Gods volk, de joden, in aanraking door een verbond dat zij in 161 v. Chr., met de joden aangingen en vanaf die tijd heeft zij haar belangrijke plaats ingenomen in de profetische kalender. Zij had echter tot het jaar 63 v. Chr. geen beheer over Judéa, doch verkreeg dit toen op volgende wijze:

“Toen Pompeius terugkeerde van zijn veldtocht tegen Mithridates, koning van Pontus, zag hij dat twee mededingers, Hyrcanus en Aristobulus, streden om de kroon van Judéa. Deze zaak werd ter beslissing aan Pompeius voorgelegd, die al spoedig bemerkte dat de eisen van Aristobulus onrechtvaardig waren, maar hij wilde de beslissing van deze zaak uitstellen tot na de voltooiing van zijn lang gekoesterd plan een veldtocht te ondernemen tegen Arabië. Hij beloofde [258] dat hij na zijn terugkeer hun zaken zou regelen op een juiste en rechtvaardige wijze. Aristobulus, die Pompelust ware bedoelingen doorzag, spoedde zich naar Judéa, bewapende zijn onderdanen en bereidde zich voor op een krachtige verdediging, vastbesloten om tegen elke prijs de kroon te behouden, waarvan hij voorzag dat die aan een ander zou worden gegeven. Pompeius volgde de vluchteling dicht op de hielen. Toen hij Jeruzalem naderde kwam Aristobulus die spijt begon te krijgen van zijn handelwijze, hem tegemoet en stelde voor de zaak te regelen door zich te onderwerpen en grote sommen geld te betalen. Pompeius aanvaardde dit aanbod en zond Gabinius aan het hoofd van een detachement soldaten om het geld in ontvangst te nemen. Toen de

luitenant—generaal Jeruzalem naderde, zag hij dat de poorten gesloten waren en vanaf de muren werd hem medegedeeld dat de stad zich niet aan het verdrag wilde houden.

Pompeius wilde dat gedrag niet ongestraft laten. Hij liet Aristobulus, die uit voorzorg door hem gevangen gehouden werd, in de boeien slaan en trok onmiddellijk met geheel zijn leger op naar Jeruzalem. De aanhangers van Aristobulus wilden de stad verdedigen, de aanhangers van Hyrcanus wilden de poorten openzetten. De laatsten waren in de meerderheid en daarom werden de poorten voor Pompeius geopend.

Hierop begaven de aanhangers van Aristobulus zich naar de berg waarop de tempel gebouwd was en waren even vastbesloten om die plaats te verdedigen, als Pompeius zich voorgenomen had haar te verwoesten. Na drie maanden werd een bres in de muur geslagen die groot genoeg was om een aanval te ondernemen en de plaats werd stormenderhand ingenomen. Tijdens de slachting die volgde werden twaalfduizend mensen gedood. Het was, volgens de geschiedschrijver, een aangrijpend gezicht te zien, hoe de priesters met kalme hand het hun opgedragen werk bleven voortzetten, ogenschijnlijk onkundig van het wilde tumult en het feit, dat hun vrienden rondom hen door het zwaard werden geveld en hun bloed zich vaak vermengde met dat van het offerdier.

Nadat de oorlog beëindigd was, liet Pompeius de muren van Jeruzalem neerhalen, stelde verscheidene steden onder het [259] beheer van Syrië en maakte de joden cijnsbaar. Op deze wijze werd Jeruzalem voor het eerst overgegeven in de handen van de mogendheid, die 'het Sieraadland' in een ijzeren greep zou houden tot het volkomen onderworpen was.

17. Dan zal hij er naar streven om de macht te verwerven over

het gehele koninkrijk van de ander en hij zal een vergelijk met hem treffen; een vrouw zal hij hem geven om haar te verderven, maar zij zal niet vast staan en zij zal voor hem niet zijn.

De vertaling die bisschop Newton van dit vers geeft, schijnt de betekenis ervan duidelijk uit te drukken: 'En hij zal er naar streven om door strijdkracht het gehele koninkrijk te bezetten.

Vers 16 bracht ons tot de inneming van Judéa en Syrië door de Romeinen. Voordien had Rome reeds Macedonië en Thracië overwonnen. Egypte was het enige koninkrijk dat van het gehele rijk van Alexander was overgebleven en nog niet was onderworpen aan de Romeinen, die daarom besloten het land met geweld binnen te dringen.

Ptolemeüs Auletes stierf in 51 v. Chr. Hij liet de kroon en het koninkrijk Egypte na aan zijn oudste zoon Ptolemeüs en zijn dochter Cleopatra. Naar zijn wilsbeschikking moesten zij samen trouwen en gezamenlijk regeren. Omdat zij nog zeer jong waren werden zij onder het voogdijschap van de Romeinen gesteld. De Romeinen aanvaardden deze opdracht en stelden Pompeius aan als voogd over de minderjarige erfgenamen van de troon van Egypte. Spoedig daarna brak een geschil uit tussen Pompeius en Caesar dat aanleiding gaf tot de bekende veldslag Pharsalia, die tussen die twee generaals werd gestreden. Pompeius werd verslagen en week uit naar Egypte. Hij werd onmiddellijk door Caesar achtervolgd, doch voordat hij was ingehaald werd hij op misdadige wijze vermoord door Ptolemeüs, wiens voogd hij was geweest. Caesar nam daarop de voogdijschap op zich van Ptolemeüs en Cleopatra. Hij zag dat Egypte in beroering verkeerde door binnenlandse opstanden en dat Ptolemeüs en Cleopatra elkaar bestreden, omdat haar het aandeel in de regering [260] ontnomen was. Desondanks aarzelde Caesar niet zijn kleine legermacht van 800 man paardevolk en 3200 met infanteteristen te Alexandrie aan land te zetten en de ruzie te

beslechten. De moeilijkheden werden dagelijks groter en Caesar begreep dat zijn kleine strijdmacht niet in staat was om zijn positie te handhaven. Daar hij door de sterke noorderwind die in dat jaargetijde waaide, niet in staat was Egypte te verlaten, zond hij een boodschap naar Azië met de opdracht zijn troepen die zich daar bevonden, zo spoedig mogelijk tot hem te zenden. Op zeer hooghartige wijze gaf hij Ptolemeüs en Cleopatra te verstaan, dat zij hun legers moesten ontbinden en voor hem moesten verschijnen om hun geschillen te beslechten en dat zij zich aan zijn beslissing moesten onderwerpen. Maar Egypte was een onafhankelijk koninkrijk en dit trotse bevel werd als een belediging van de koninklijke waardigheid opgevat, waarop de Egyptenaren hevig gebedgd naar de wapenen grepen. Caesar antwoordde dat hij had gehandeld overeenkomstig de wil van hun vader Auletes, die Ptolemeüs en Cleopatra onder het voogdijschap van de Romeinse Senaat had geplaatst en dat het ganse gezag nu, krachtens zijn consulschap, bij hem berustte. Verder, dat hij als voogd gerechtigd was de zaak voor hen te beslissen. Het geschil werd tenslotte voor zijn rechtbank gebracht en voor beide partijen werd een pleitbezorger aangesteld. Cleopatra, die de zwakheid van de Romeinse overwinnaar kende, begreep dat haar schoonheid meer gewicht in de schaal zou leggen ter verkrijging van een gunstige beslissing dan enig pleitbezorger voor haar zou kunnen behalen. Om ongemerkt in zijn nabijheid te komen bediende zij zich van de volgende list: Ze legde zich op een bundel kleden en liet zich daar door haar Siciliaanse slaaf Appolodorus inwikkelen, die het pak vervolgens met riemen dichtbond, het daarna op zijn herculische schouders legde en zich aldus beladen naar de legerplaats van Caesar begaf. Bewerende dat hij een geschenk voor de Romeinse generaal had, liet men hem de poort van de vesting binnen en Caesar bereikt hebbende, legde hij de last voor zijn voeten neer. Nadat Caesar dit levende pak ontbonden had zie, daar stond de mooie Cleopatra voor hem.

Hij was verre van onaangenaam verrast door deze list, en omdat hij een karakter bezat dat in 2 Petr. 2:14 beschreven wordt, maakte de aanblik van deze mooie vrouw, volgens Rollin, de door haar gewenste indruk.

Caesar besloot uiteindelijk dat, overeenkomstig de wilsbeschikking, broer en zuster gezamenlijk de troon zouden bezetten. Pothinus, de opperste minister van Staat die een voorname rol had gespeeld in de verstoting van Cleopatra, vreesde voor de gevolgen van haar eeerherstel. Hij begon daarom jaloezie en vijandschap te verwekken tegen Caesar, door het gerucht onder het volk te verspreiden dat hij Cleopatra misschien de volledige macht zou geven. Er brak al spoedig een oproer uit. Achilles, aan het hoofd van 20.000 man, trok op om Caesar uit Alexandrië te verdrijven. Maar omdat Caesar zijn kleine leger op kundige wijze rangschikte in de straten en wijken van de stad kon hij de aanval gemakkelijk stuiten. De Egyptenaren staken daarop zijn vloot in brand en hij wederkerig de hunne. Doordat enkele brandende schepen naar de kade dreven werden verscheidene gebouwen in as gelegd, waaronder de vermaarde Alexandrijnse bibliotheek die meer dan 40.000 boeken bevatte.

De oorlog werd grimmiger. Caesar vroeg aan alle omliggende landen om hulp. Mithridates trok op naar Egypte met een leger dat hij in Syrië en Cilicië had verzameld. Antipater van Idumea versterkte hem met 3000 joden. De joden die de wegen naar Egypte beheerden, lieten het leger ongestoord doortrekken. Zonder deze samenwerking van hun kant zou het gehele plan mislukt zijn. De aankomst van dit leger besliste de strijd. Een beslissende strijd werd gestreden bij de Nijl, die in een volledige overwinning voor Caesar resulteerde. Ptolemeüs die trachtte te ontvluchten, verdrong in de rivier. Alexandrië en Egypte onderwierpen zich nu geheel aan de veroveraar. Rome had nu het gehele oorspronkelijke rijk van Alexander opgeslokt.

De 'oprechten' die in de tekst worden genoemd zijn ongetwijfeld de

joden, die hem, zoals reeds gezegd, ondersteunden. Zonder deze steun had hij gefaald, met hun steun onderwierp hij in 47 v. Chr. Egypte volledig aan zijn macht.

‘Want hij zal hem een vrouw geven, om haar te verderven.’ De hartstochtelijke gevoelens die Caesar voor Cleopatra koesterde, bij wie hij een zoon had, worden door de historici als reden opgegeven voor het ondernemen van zulk een gevaarlijke oorlog tegen Egypte. Daardoor bleef hij veel langer in Egypte dan noodzakelijk was. Hij bracht vele nachten met de losbandige koningin door in brasserijen en ontuchtigheden. ‘Maar’ zegt de profeet, ‘zij zal niet vast staan, en zij zal voor hem niet zijn.’ Cleopatra verenigde zich later met Antonius, de vijand van Augustus Caesar, en verzette zich met alle macht tegen Rome.

18. Daarna zal hij zijn aangezicht keren tegen de eilanden, en er vele veroveren; maar een bevelhebber zal hem met zijn smaad doen ophouden, zonder dat hij hem diens smaad vergelden zal .

De oorlog met Pharnaces, koning van het Kimmeriaanse volk dat aan de Bosporus woonde, was oorzaak dat hij tenslotte Egypte verliet. ‘Zodra hij de vijand had bereikt’, zegt Prideaux, ‘viel hij onmiddellijk aan en behaalde een algehele overwinning op hem. Naar aanleiding daarvan schreef hij aan een vriend de volgende woorden: Veni, vidi, vici; Ik kwam, ik zag, ik overwon.

Het laatste gedeelte van dit vers is wat moeilijker te ontraadselen. Daarom zijn er verschillende meningen aangaande de toepassing ervan. Sommigen menen dat het betrekking heeft op het geschil tussen Caesar en Pompeius. Maar omdat zowel de voorafgaande en de daaropvolgende gebeurtenissen duidelijk in de profetie vermeld zijn, menen wij de vervulling van dit gedeelte van de voorspelling te moeten zoeken in de overwinning op Pharnaces en Caesar’s dood te Rome die in het volgende vers wordt vermeld. Een volledig verslag van de gebeurtenissen van die tijd zou ongetwijfeld dingen aan het

licht brengen, die dit gedeelte van het vers kunnen ontsluiëren.

19. Daarna zal hij zijn aangezicht keren naar de burcht van zijn eigen land, maar hij zal struikelen en vallen en niet gevonden worden.

Na deze overwinning versloeg Caesar de overgebleven voorstanders van Pompeius, te weten Cato en Scipio in Afrika en Labienus en Varus in Spanje. Bij zijn terugkeer in Rome 'de burcht van zijn land', werd hij voor levensduur als heerser aangesteld. Bovendien verkreeg hij zoveel gezag en eer dat hij in feite alleenheerser over het gehele rijk was. Maar de profeet had voorspeld dat hij zou struikelen en vallen. In deze woorden ligt besloten dat zijn val plotseling en onverwacht zou zijn, zoals iemand die plotseling in zijn loop struikelt. En zo viel deze man, die de overwinning had behaald in vijfhonderd veldslagen, duizend steden had ingenomen en het bloed van één miljoen honderdtweennegentig duizend vijanden had vergoten, niet te midden van het strijdgewoel op het slagveld, maar op het moment dat hij dacht dat zijn levensbaan geëffend en met bloemen bezaaid was; want, terwijl hij in de vergaderzaal van de Senaat op de gouden troon zat om van de Senaat de koningstitel te ontvangen, doorboorde de dolk van een verrader plotseling zijn hart. Cassius, Brutus en andere samenzweerders vielen hem aan en hij bezweek nadat men hem drieëntwintig wonden had toegebracht. Zo struikelde hij onverwacht en viel en werd niet meer gevonden; 44 v. Chr.

20. In zijn staat zal iemand opstaan die een belastingheffer is in de heerlijkheid van zijn koninkrijk, maar hij zal binnen enkele dagen verbroken worden, doch niet door toorn noch door strijd.

Augustus Caesar volgde zijn oom Julius op, die hem als zijn troonopvolger had geadopteerd. Hij maakte bekend dat hij door zijn oom geadopteerd was, nam zijn naam aan en voegde er de bijnaam

Octavianus aan toe. Hij verbond zich met Marcus Antonius en Lepidus om de moord op Caesar te wreken en samen vormden zij een regering die in de geschiedenis bekend staat onder de naam 'Het driemanschap'. Toen hij zich in zijn rijk gevestigd had, vereerde de Senaat hem met de titel 'Augustus' en aangezien de twee andere leden van het driemanschap inmiddels overleden waren, werd hij alleenheerser over het rijk.

Hij mag met nadruk een belastingheffer worden genoemd. Lukas, sprekende over de gebeurtenissen die plaatsvonden in de tijd waarin Christus werd geboren, zegt: "En het geschiedde in die dagen, dat er een bevel uitging van keizer Augustus, dat het gehele rijk moest worden ingeschreven." Luk. 2:1. Deze inschrijving, die de gehele Romeinse wereld omvatte, was de moeite van het vermelden waard en degenen die daartoe opdracht gaf, kon met recht de titel 'belastingheffer' dragen.

De St. Louis Globe Democrat, geciteerd in de Current Literature van juli 1895, berichtte: "Augustus Caesar, was niet bepaald een weldoener van het volk. . . Het was de meest nauwgezette tolheffer die de Romeinse wereld tot op dat moment ooit had gezien. Hij stond op in de 'heerlijkheid van zijn koninkrijk.'

Rome bereikte in zijn dagen het toppunt van heerlijkheid en macht. Het tijdperk van Augustus staat overal bekend als het gouden tijdperk van Rome's geschiedenis. Rome heeft nooit betere dagen gekend. De vrede werd bevorderd, het recht gehandhaafd, de weelde werd in toom gehouden, tucht uitgeoefend en onderwijs aangemoedigd. Gedurende zijn regering werd de tempel van Janus voor de derde keer sedert het ontstaan van het Romeinse rijk gesloten, hetgeen betekende dat overal ter wereld vrede heerste. Op dat veelbelovende moment werd Christus te Bethlehem in Judéa geboren. Na een tijdsverloop van iets minder dan achttien jaar nadat de inschrijving plaatsvond - die de profeet, die de gehele wereldgeschiedenis overzag als 'een paar dagen' toeschonen stierf Augustus in de leeftijd van zesenzeventig jaar. Hij stierf niet door

toorn of strijd maar vreedzaam op zijn bed in Nole, waar hij in 14 na Chr. naar toe ging om rust en gezondheid te zoeken.

21. En in zijn plaats zal een veracht man opstaan, die men de koninklijke waardigheid niet zal geven: doch hij zal in alle vrede komen en het koninkrijk door vleierijen bemachtigen.

Na Augustus Caesar besteeg Tiberius Caesar de Romeinse troon. Hij werd met de waardigheid van het consulschap vereerd toen hij achtentwintig jaar was. Men zegt dat toen Augustus op het punt stond zijn navolger te benoemen, hij door zijn vrouw Livia gevraagd werd om Tiberius zoon van haar vorige echtgenoot te benoemen maar de keizer antwoordde: "Uw zoon is te veracht om met het purper van Rome bekleed te worden. Hij benoemde daarop Agrippa, een zeer geacht en deugdzaam Romeins burger. Maar de profetie had voorspeld, dat hij door een 'veracht man' opgevolgd zou worden. Agrippa overleed en nu moest Augustus een andere opvolger benoemen. Livia deed opnieuw voorspraak voor haar zoon Tiberius en omdat Augustus door ouderdom en ziekte verzwakt was liet hij zich gemakkelijk overhalen en hij besloot uiteindelijk die verachte jonge man tot zijn opvolger te benoemen. Doch de burgers schonken hem nooit die liefde, achting en koninklijke waardigheid die een getrouw en oprecht koning toekwamen.

Hoe stipt werd ook dit gedeelte van de profetie — dat men hem de koninklijke waardigheid niet zou geven — vervuld. Doch hij zou in alle vrede komen en het koninkrijk door vleierijen in bezit nemen. Een uittreksel uit de Encyclopedia Americana toont ons hoe die zaak zich heeft toegedragen.

"Gedurende de overige levensjaren van Augustus gedroeg hij (Tiberius) zich zeer verstandig en legde een grote bekwaamheid aan de dag. Hij behaalde een zodanige overwinning op de Germanen, dat men hem met een triomftocht vereerde. Nadat Varus en zijn keurbenden waren teruggeslagen, werd hij uitgezonden om de

opmars van de overwinnende Germanen te stuiten, en ook in die veldtocht legde hij een grote bekwaamheid aan de dag en gedroeg hij zich zeer moedig en verstandig. Na de dood van Augustus verkreeg hij zonder tegenstand de heerschappij over het koninkrijk. Doch overeenkomstig de hem kenmerkende veinzerij, wees hij het aanbod zo lang van de hand, totdat hij op herhaald verzoek van de slaafse Senaat veinsde hiertoe te zijn overgehaald.”

Veinzerij van zijn kant, vleierij van de kant van de slaafse senatoren en een rustige inbezitneming van het koninkrijk, zonder enige tegenstand dat waren de omstandigheden waaronder hij volgens de profeet de troon zou bestijgen.

De in deze tekst beschreven persoon wordt een ‘veracht’ man genoemd. Was die benaming op Tiberius toepasselijk? Laat een ander uittreksel uit voornoemde Encyclopedie deze vraag beantwoorden:

“Tacitus vertelt ons de merkwaardige gebeurtenissen die gedurende deze regering plaatsvonden, alsmede de verdachte omstandigheden van Germanicus’ overlijden, het verfoeilijke beheer van Sejanus, de vergiftiging van Drusus en het zeldzame mengsel van tirannie, bekwaamheid en gezond verstand dat de handelingen van Tiberius kenmerkte tot aan zijn schandelijke en liederlijke aftocht in 26 na Chr. naar het eiland Capreae, gelegen in de baai van Napels, om nooit meer naar Rome terug te keren.

Na het overlijden van Livia, in 29 na Chr., viel elke belemmering voor zijn daden en die van de verfoeilijke Sejanus weg, en de weduwe en familie van Germanicus werden gedood. Tenslotte begon de eerloze Sejanus zelf naar de troon te dingen. Tiberius, die over zijn plannen ingelicht werd, besloot hem te overmeesteren met zijn liefste wapen, veinzerij. Hoewel hij vastbesloten was hem te vernietigen overlaadde hij hem met eer en noemde hem zijn ambtgenoot in het consulschap. Nadat hij lang genoeg met de lichtgelovigheid van Sejanus en van de senaatsleden had gespeeld, die dachten dat Sejanus meer dan ooit in de gunst stond, liet hij hem op bedriegelijke

wijze gevangennemen. Sejanus' dood was verdiend en werd niet betreurd, maar vele onschuldige personen deelden zijn lot, als gevolg van de achterdocht en vreedheid van Tiberius, die nu alle perken te buiten ging. De rest van de regeringstijd van deze tiran is niets anders dan een verslag van slaafsheid aan de ene kant en verregaande wreedheid aan de andere kant. Dat hijzelf bijna evenveel ellende te verduren had als hij aanrichtte, blijkt uit één van zijn brieven, die hij aan de Senaat schreef. "Wat zal ik u schrijven, heren Senatoren, of wat zal ik niet schrijven, of waarom zou ik schrijven, ik weet het niet al zouden de goden en godinnen mij nog rampzaliger verderven dan ik dagelijks voel dat zij doen."

"Hoe groot moet zijn gewetenswroeging zijn geweest, die hem zulk een belijdenis kon afpersen", aldus Tacitus in verband met deze uitspraak.

"Seneca vertelde dat Tiberius gedurende zijn gehele leven slechts eenmaal dronken is geweest, want vanaf de tijd dat hij zich aan de drank overgaf tot op het laatste ogenblik van zijn leven verkeerde hij voortdurend in een beschonken toestand. Tirannie, geveinsdheid, liederlijkheid en ononderbroken dronkenschap. Als deze handelingen en eigenschappen een man veracht kunnen maken, dan vertoonde Tiberius dat karakter in een afschuwelijke volmaaktheid.

22. En door alles overstromende strijdkrachten zullen zij voor zijn aangezicht weggespoeld en vernietigd worden; ja, ook de Vorst van het verbond.

Bisschop Newton geeft de volgende lezing die beter overeenkomt met het origineel: "En de strijdkrachten van de overstromer zullen overstroomd worden voor zijn aangezicht, en zij zullen verbroken worden. "Deze uitdrukking duidt op opstand en geweld en daarom moeten wij de vervulling daarvan zoeken in de strijdkrachten van Tiberius, de overstromer, die weggespoeld zouden worden, of met

andere woorden, hij zou een gewelddadige dood sterven. Om aan te tonen dat dit ook werkelijk het geval is, citeren wij nog eens de Encyclopedia Americana, art. Tiberius:

“Tot op het laatste moment bleef hij een veinsaard. Hij verborg zijn toenemende lichamelijke zwakte zoveel mogelijk door te doen alsof hij met genoegzaam deelnam aan de spelen en oefeningen van zijn lijfwacht. Toen hij zijn geliefde eiland, waarop hij zich aan schandelijke brasserie had overgegeven, tenslotte verliet, begaf hij zich naar een buitenplaats in de nabijheid van Kaap Micenum, waar hij op 16 maart 37 na Chr. , in zulk een diepe slaap viel, dat hij gestorven leek te zijn. Caligula bereidde een groot escorte voor om zich meester te maken van het rijk, toen een plotseling herstel van Tiberius hem in verwarring bracht. Op dat kritieke moment greep Marco, de pretoriaanse prefect in en vermoordde Tiberius door hem in een kussen te laten stikken. Op deze wijze stierf Tiberius, door allen gehaat, op achtenzeventigjarige leeftijd, in het drieëntwintigste jaar van zijn regering.”

De Vorst van het verbond.

Dit duidt ongetwijfeld heen op Jezus Christus, ‘De Messias de Vorst’ die ‘velen het verbond een week’ zou versterken: Dan. 9:25—27. Nadat de profeet ons heeft gewezen op de dood van Tiberius, vermeldt hij terloops een gebeurtenis die tijdens zijn regering zou plaatsvinden en die zo belangrijk was, dat men er niet onopgemerkt aan voorbij kon gaan, namelijk de uitroeiing van de Vorst van het verbond of met andere woorden de dood van onze Here Jezus Christus. Overeenkomstig de profetie vond dit plaats tijdens de regering van Tiberius. Lukas vertelt ons in hoofdstuk 3:1-3 dat Johannes de Doper zijn dienst begon in het vijftiende jaar van Tiberius. Volgens Prideaux, Dr. Hales, Lardner en anderen, moet de regering van Tiberius gerekend worden vanaf de tijd dat hij samen met zijn stiefvader Augustus regeerde. Hij besteeg de troon in augustus 12 na Chr. Het vijftiende jaar van zijn regering viel daarom

in de periode van augustus 26 tot het jaar augustus 27. Christus was zes maanden jonger dan Johannes en men veronderstelt dat Hij Zijn dienst zes maanden later begon dan Johannes. Beiden moeten dus, overeenkomstig de wet van het priesterschap, dertig jaar oud zijn geweest toen zij de priesterlijke bediening aanvaardden.

Indien Johannes in het voorjaar van de laatste helft van het vijftiende jaar van Tiberius begon te prediken, dan heeft Christus Zijn bediening in de herfst van het jaar 27 aanvaard. De bekwaamste autoriteiten stellen dat Christus toen werd gedoopt. Dit bepaalde nauwkeurig het einde van de 483 jaar die hun beginpunt vonden in 457 v. Chr., en tot op de Messias de Vorst zouden reiken. Christus ging toen uit en verkondigde dat de tijd vervuld was. Vanaf dit jaartal tellen wij drie en een half jaar voorwaarts om het jaar van de kruisiging te bepalen, want Christus woonde slechts vier paasfeesten bij en werd op het vierde gekruisigd. Drie en een half jaar na de herfst van 27 na Chr. reiken tot aan het voorjaar van 31 na Chr. Tiberius stierf zes jaar later in 37 na Chr. Zie hoofdstuk 9:25—27.

23. En na het verbond dat men met hem heeft aangegaan zal hij bedrog plegen en hij zal omhoog komen en sterk worden met weinig volk.

De 'hem' met wie dit verbond werd aangegaan is ongetwijfeld dezelfde macht die het onderwerp van de profetie is vanaf vers 14. Dat hiermee de Romeinse macht wordt bedoeld staat buiten kijf. Deze profetie werd vervuld door de drie elkaar opvolgende heersers over het Romeinse rijk, Julius, Augustus en Tiberius Caesar.

De eerste keerde in triomf terug naar de burcht van zijn land, struikelde en viel; vers 19. De tweede was een belastingheffer; hij regeerde toen het koninkrijk de hoogste heerlijkheid bezat en stierf, niet door toorn of strijd, maar in stille gerustheid op zijn bed; vers 20. De derde was een veinsaard en verachte. Hij wist het bewind op vreedzame wijze te bemachtigen, doch zowel zijn regering als zijn

leven eindigden op gewelddadige wijze. Ook werd tijdens zijn regering de Vorst van het verbond, Jezus van Nazareth, gedood aan het kruis; verzen 21—22.

Christus kan nooit opnieuw verbroken of gedood worden, daarom kan de vervulling van deze gebeurtenissen op geen andere regering of tijd worden toegepast. Sommigen trachten deze verzen op Antiochus toe te passen en stellen dat één van de joodse hogepriesters hier de 'Vorst van het verbond' wordt genoemd, hoewel de priesters nooit zo genoemd werden. Dit is eenzelfde redenering als die, welke tracht te bewijzen dat de regering van Antiochus een vervulling was van de kleine horen van Dan. 8. Hier tracht men de zin om dezelfde reden te verdraaien, namelijk om de grote keten van bewijzen te verbreken die aantoonde dat de Adventleer een Bijbelse leer is, en dat Christus spoedig terugkeert. De bewijzen kunnen niet terzijde worden geschoven, de schakel is onverbreekelijk.

Nadat de profeet ons heeft gewezen op de staatkundige gebeurtenissen van het rijk tot aan het einde van de zeventig weken, neemt hij ons in vers 23 mee terug naar de tijd waarin de Romeinen nauw met het volk van God verbonden werden door het joodse verdrag in 161 v. Chr. Vanaf dat moment vinden wij een directe lijn van gebeurtenissen die reikt tot de uiteindelijke overwinning van de gemeente en de oprichting van Gods eeuwige koninkrijk.

Omdat de joden door de koningen van Syrië gruwelijk onderdrukt werden zonden zij een ambassadeur naar Rome, met een verzoek om hulp van de Romeinen en om een verbond van alliantie en vriendschap aan te gaan. 1 Macch. 9, Prideaux II, pag. 166; Josephus' Oudheden, deel 12, hoofdstuk 10, paragraaf 6. De Romeinen voldeden aan het verzoek van de joden en vaardigden het volgende decreet uit:

“Het decreet van de Senaat aangaande een verbond van hulp en vriendschap met de natie der joden. Het staat niemand vrij, die een

onderdaan van de Romeinen is, oorlog te voeren tegen de joodse natie, noch degenen die zulks doen, behulpzaam te zijn door het leveren van granen, schepen of geld. Indien de joden worden aangevallen, dan zijn de Romeinen verplicht alle mogelijke hulp te verlenen, en wederkerig wanneer de Romeinen worden aangevallen, dan zijn de joden verschuldigd de helpende hand te bieden. Indien de joden te eniger tijd voornemens zijn aan dit verbond iets toe te voegen of af te doen, dan zal zulks gedaan worden in overleg met de Romeinen. Elke wijziging die aldus tot stand komt, is rechtsgeldig.”

“Dit decreet”, zegt Josephus, “werd geschreven door Eupolenus, zoon van Johannes, en door Jason, zoon van Eleazer, toen Judas hogepriester over het volk was en zijn broer Simon bevelhebber over het leger. Dit was het eerste verbond dat de joden met de Romeinen aangingen en het kwam op deze wijze tot stand.”

In die tijd waren de Romeinen een klein volk en begonnen bedriegelijk te handelen of, zoals de Schrift zegt, bedrog te plegen. Maar vanaf die tijd steeg hun macht zeer snel en gedurig, totdat zij de macht hadden bereikt die zij later bezaten.

24. Vreedzaam zal hij zelfs in de vette plaatsen van het landschap komen, en hij zal doen wat zijn vaderen noch zijn voorvaderen gedaan hebben, roof en buit en goederen zal hij onder hen uitdelen, en hij zal tegen de versterkte plaatsen zijn plannen beramen, doch tot op zekere tijd toe.

Vóór de opkomst van Rome hadden de naties elkaar gewoonlijk door middel van oorlog en strijd begeerlijke landschappen en rijke gebieden ontnomen. Rome zou nu doen wat noch zijn vaderen, noch zijn voorvaderen hadden gedaan, namelijk de landen vreedzaam in bezit nemen. Een gewoonte die voordien ongebruikelijk was werd nu ingevoerd, namelijk dat de koningen door wilsbeschikking hun landen aan Rome overdroegen. Rome kreeg op deze wijze grote

landschappen in bezit. Allen die zich op deze wijze aan Rome onderwierpen trokken er grote voordelen uit. Zij werden met zachtheid en vriendelijkheid behandeld. Het stond gelijk aan uitdeling van roof en buit. Zij ontvingen bescherming tegen hun vijanden en leefden in rust en vrede onder het schild van de Romeinse macht.

Bisschop Newton is van mening dat het denkbeeld, uitgedrukt in het laatste gedeelte van het vers, beter tot uiting komt door het woordje 'vanuit' de versterkte plaatsen in plaats van 'tegen' hem. De Romeinen smeedden hun plannen binnen de versterkingen van hun stad, die op zeven bergen gebouwd is.

'Doch tot op zekere tijd toe' omvat ongetwijfeld het profetisch tijdperk van 360 jaar. Vanaf welk tijdstip moeten deze jaren gerekend worden? Wellicht vanaf de gebeurtenis die in het volgende vers geopenbaard wordt.

25. Ook zal hij zijn kracht en zijn moed versterken tegen de koning van het Zuiden, met een groot leger; en de koning van het Zuiden zal zich in de strijd mengen met een zeer groot en sterk leger; maar hij zal geen stand houden, want men zal plannen tegen hem beramen.

Door de verzen 23 en 24 worden wij bepaald bij de tijd na het verbond tussen de joden en Romeinen van 161 na Chr. tot de tijd waarin Rome een wereldwijd beheer voerde. Het vers .dat wij nu voor ons hebben gewaagt van een hevige strijd tegen de koning van het Zuiden (Egypte) en een geduchte veldslag tussen grote en machtige legers. Vonden zulke gebeurtenissen in de geschiedenis van Rome omstreeks die tijd plaats? Inderdaad! Er brak oorlog uit, tussen Egypte en Rome en deze onvergetelijke strijd werd gestreden in de zeeslag bij Actium. Laat ons in het kort nagaan welke omstandigheden tot deze strijd aanleiding gaven.

Marcus Antonius, Augustus Caesar en Lepidus vormden het

driemanschap dat gezworen had de dood van Julius Caesar te wreken. Deze Antonius werd de zwager van Augustus door diens zuster Octavia te huwen. Antonius werd voor staatszaken naar Egypte gezonden maar werd het slachtoffer van de list en bekoorlijkheid van Cleopatra, Egypte 's liederlijke koningin. Zijn hartstocht voor haar werd tenslotte zo groot dat hij de Egyptische belangen ging verdedigen. Zijn vrouw Octavia werd door hem verstoeten ter wille van Cleopatra, die hij het ene landschap na het andere schonk om haar hebzucht te bevredigen. Hij vierde een triomftocht in Alexandrië in plaats van in Rome, en beledigde ook anderszins het Romeinse volk op een zodanige wijze, dat het Augustus geen moeite kostte het volk over te halen deze vijand van het rijk de oorlog te verklaren. Ogenschijnlijk was de oorlog gericht tegen Egypte en Cleopatra, in werkelijkheid echter tegen Antonius die nu aan het hoofd stond van het Egyptische staatsbestuur. De ware oorzaak van de strijd was, volgens Prideaux, dat geen van hen tevreden was met slechts de helft van het Romeinse rijk, want nu Lepidus geen deel meer uitmaakte van het driemanschap wilde elk van hen het gehele rijk bezitten en zij wierpen het oorlogslot om deze strijd te beslissen.

Antonius verzamelde zijn vloot te Samos. Zijn vijfhonderd schepen van bijzondere grootte en structuur, met meerdere dekken boven elkaar en torens op het voor- en achterschip, vormden een indrukwekkend gezicht. Deze schepen vervoerden tweehonderdduizend infanteristen en twaalfduizend ruiters met paarden. De koningen van Libië Cilicië, Cappadocië, Paphlagonië, Comagena en Thracië waren persoonlijk aanwezig. De koningen van Pontus, Judéa, Lyconië, Galatië en Medië hadden hun legers gezonden. Een prachtiger en grootser militair vertoon dan deze vloot van slagschepen, die met volle zeilen koers zette naar zee, had de wereld nog nooit gezien. De galei waarop Cleopatra zich bevond was de mooiste van alle. Hij geleek op een gouden paleis onder een wolk van purperen zeilen. De vaandels en wimpels golfdin in de wind en

trompetten en andere oorlogsinstrumenten deden de lucht weerklinken van vreugde— en triomfklanken. Antonius volgde in een galei die haast even mooi was. De onbezonnen koningin, bedwelmd door het zien van de schitterende oorlogsvloot, dreigde kortzichtig en snoevend aan het hoofd van een bende lafhartige kamerlingen, de hoofdstad van het Romeinse rijk te zullen verwoesten.

Augustus Caesar daarentegen maakte minder vertoon en legde het meer toe op degelijkheid. Zijn vloot was slechts half zo groot als die van Antonius. Hij had slechts tachtigduizend manschappen. Maar al zijn troepen waren samengesteld uit kundige mannen en aan boord van zijn schepen bevonden zich ervaren zeelui. Antonius echter die niet voldoende matrozen kon werven, was genoodzaakt zijn schepen te bemannen met onervaren lieden, die eerder aanleiding gaven tot moeilijkheden in plaats van werkelijk strijd te leveren in het oorlogsgebeuren. Omdat het grootste deel van de zomer doorgebracht werd met voorbereidingen, koos Caesar Brundisium tot winterkwartier en Antonius ging naar Corsica.

Zodra het jaargetijde dit toeliet zetten beide legers zich ter zee en op het land in beweging. De vloten ontmoetten elkaar in de golf van Ambracië, in Epirus. De landmacht stond aan beide oevers in slagorde opgesteld. Antonius meest ervaren generaals adviseerden hem, gezien de onervarenheid van zijn mariniers, geen zeeslag aan te gaan en Cleopatra

naar Egypte terug te sturen en zich met spoed naar Thracië en Macedonië te begeven om aldaar de uitslag van de oorlog in handen te leggen van zijn landmacht, die bestond uit ervaren oudgedienden. Maar hij, als een voorbeeld van het Oude gezegde 'Quem Deus vult perdere, prius dementat' — wie God wenst te verderven wordt eerst met zothed geslagen — was zo bezeten van Cleopatra dat hij alleen haar wilde behagen. Zij, vertrouwend op de prachtige vertoning van haar vloot die naar zij meende onoverwinnelijk was, adviseerde onmiddellijk tot de aanval over te gaan.

De slag werd geleverd op 2 september 31 v. Chr aan de mond van de golf van Ambracië nabij de stad Actium. De wereld was de inzet van het spel dat deze harde krijgslieden, Antonius en Caesar, nu speelden. Ofschoon de uitkomst van de strijd lang twijfelachtig bleef, viel de beslissing tenslotte door het gedrag van Cleopatra die, angstig voor het geraas van de strijd, op de vlucht ging toen er totaal geen reden voor gevaar bestond. De gehele Egyptische vloot volgde haar. Antonius die deze beweging zag, liet zich door zijn blinde verliefdheid leiden en volgde haar, daarmee Caesar de overwinning latende die Antonius had kunnen behalen als de Egyptische strijdkrachten hem trouw gebleven waren en hij zich als een man gedragen had.

Deze strijd kenmerkt ongetwijfeld het begin van de tijd , genoemd in vers 24. Omdat gedurende deze ^t tijd ^t gedachten zouden worden gesmeed uit de versterkte plaatsen (Rome) , mogen wij verwachten dat aan het einde van deze periode de westerse overheersing zou verminderen ofwel er zulk een verandering in het rijk zou plaatsvinden waardoor die stad niet langer gezien zou worden als de zetel van de regering. Vanaf 31 v. Chr. reikt een profetisch tijdperk van 360 jaar, tot 330 na Chr. Een opmerkelijk feit is, dat in het jaar 330 de zetel van het rijk door Constantijn de Grote overgeplaatst werd van Rome naar Constantinopel. Zie Encyclopedia Americana, art. Constantinopel.

26. Zijn eigen tafelgenoten zullen hem breken, en zijn leger zal wegspoelen en er zullen vele verslagenen vallen.

De val van Antonius is toe te schrijven aan de desertie van zijn bondgenoten en vrienden, 'die aan zijn tafel aten'. Eerst Cleopatra die, zoals reeds beschreven is, zich plotseling met zestig schepen uit de slag terugtrok. Ten tweede de landmacht die walgde van de dwaze verliefdheid van Antonius en overliep naar Caesar, die hen met open armen ontving. Ten derde, toen Antonius in Lybië aankwam zag hij

dat de landmacht, die hij daar onder de leiding van Scarpus had achtergelaten om de grenzen te bewaken, eveneens partij had gekozen voor Caesar. Ten vierde, toen Caesar hem naar Egypte achtervolgde werd hij door Cleopatra verraden, en zijn strijdmachten werden overgeleverd aan Caesar. Daarop ontnam hij zich in een vlaag van woede en wanhoop het leven.

27. En het hart van beide deze koningen zal wezen om kwaad te doen, en aan één tafel gezeten zullen zij leugens spreken, maar het zal niet gelukken, want het zal nog een einde hebben op de vastgestelde tijd.

Antonius en Caesar waren voordien bondgenoten, maar onder de dekmantel van vriendschap streefden beiden op listige wijze naar de alleenheerschappij. Hun uitingen van eerbetoon en vriendschap voor elkaar waren slechts uiterlijke vertoningen van huichelaars. Zij spraken leugen aan één tafel. Toen Octavia, de vrouw van Antonius en zuster van Caesar, door Antonius werd verstoten, verklaarde zij ten aanhoren van het Romeinse volk dat zij hem alleen gehuwd had in de hoop zo de band tussen Antonius en Caesar te verstevigen. Maar dat besluit had geen succes. Er ontstond een breuk en uit de strijd die daarop volgde kwam Caesar als overwinnaar tevoorschijn.

28. Dan zal hij naar zijn land terugkeren met grote rijkdommen en zijn hart zal zijn tegen het heiligverbond, en hij zal heldendaden verrichten, en naar zijn land terugkeren.

Er is hier sprake van twee terugkeringen uit buitenlandse oorlogen. De eerste na de gebeurtenissen die beschreven zijn in de verzen 26 en 27 en de tweede nadat deze macht een aanval had gedaan op het heilig verbond en heldendaden had verricht. De eerste werd vervuld door de terugkeer van Caesar na zijn strijd tegen Egypte en Antonius. Hij keerde naar Rome terug, overladen met eer en rijkdommen: Want

zegt Prideaux, (11,380) “in die tijd werden zulke grote rijkdommen uit Egypte naar Rome gebracht dat door de terugkeer van Octavianus (Caesar) en zijn troepen uit Egypte, de waarde van het geld tot op de helft daalde en de prijzen van alle eetbare en verkoopbare goederen verdubbeld werden.” Caesar vierde zijn overwinning in een driedaagse zegetocht, een overwinning die Cleopatra zelf, als één van de koninklijke gevangenen, luister zou hebben bijgezet als zij niet op listige wijze een adder had laten komen om zich een dodelijke beet te laten geven.

De volgende grote onderneming van de Romeinen, na de overwinning op Egypte, was de veldtocht tegen Judéa en de inneming en verwoesting van Jeruzalem. Het heilig verbond ziet ongetwijfeld op Gods verbond met Zijn volk dat onder verschillende vormen en in verschillende tijden van de wereld, met allen die in Hem geloofden gehandhaafd werd.

De joden verwierpen Christus en overeenkomstig de bepalingen van de profetie zouden allen die niet naar de profeet luisterden afgesneden worden. Zij werden uit hun land verdreven en verstrooid onder alle volkeren van de aarde. Hoewel beide, de joden en christenen, door de Romeinen werden verdrukt heeft deze tekst ongetwijfeld in het bijzonder betrekking op de onderwerping van Judéa.

Onder de Romeinse bevelhebber Vespasianus vielen de Romeinen Judéa binnen en overwonnen de steden Galilea, Charozin, Bethsaïda en Kapernaüm, waar Christus verworpen werd. Zij doodden de inwoners en lieten alleen puin en verwoesting achter. Titus overwon Jeruzalem. Overeenkomstig de woorden die door de Verlosser waren gesproken, groef hij een loopgraaf rondom de stad. De verschrikkelijke hongersnood die daarop volgde is misschien in de geschiedenis nooit geëvenaard. Mozes had hun voorspeld dat, indien de joden zich van Cod zouden afkeren, er vreselijke rampen over hen zouden komen, zodat zelfs de liefdevolle en zachtzinnige vrouwen hun eigen kinderen zouden eten vanwege de nood waarin

zij door hun vijanden gedreven zouden worden. Deze voorspelling werd tijdens de belegering van Jeruzalem letterlijk vervuld. Toen Titus over deze onmenselijke daad hoorde, zwoer hij - vergetende dat hijzelf hen tot het uiterste had gedreven — de gehele vervloekte stad te zullen verderven.

Jeruzalem werd in 70 na Chr. ingenomen. De Romeinse bevelhebber had besloten ter ere van zichzelf de tempel te sparen, maar de Here had gezegd dat niet één steen op de andere gelaten zou worden. Een Romeinse soldaat greep een brandende fakkel, klom op de schouders van een van zijn metgezellen en wierp de fakkel door een van de ramen van het prachtige gebouw naar binnen. De tempel was spoedig in vlammen gehuld. De Joden wendden hun uiterste pogingen aan om het vuur te blussen en Titus zelf verleende alle mogelijke bijstand. Ziende dat de tempel niet meer te redden was, snelde hij naar binnen en bracht de gouden kandelaar, de tafel van de toonbroden en het wetboek gehuld in een goudlaken, naar buiten. De gouden kandelaar werd later in de vreedestempel van Vespasianus bewaard, en een geschonden afbeelding daarvan ziet men ten huidige dage nog op de ereboog van Titus.

De belegering van Jeruzalem duurde vijf maanden. Gedurende die tijd zijn elfhonderdduizend Joden om het leven gebracht en negen en zeventigduizend gevangen genomen. De stad was zo sterk gebouwd dat Titus, toen hij de ruïnen zag uitriep: "God heeft met ons gestreden." Zij werd echter geheel gesloopt en de fundamenten van de tempel werden door Tarentius Rufus omgeploegd. Deze oorlog duurde in totaal zeven jaar en gedurende die tijd zijn er, naar men zegt, een miljoen vierhonderd twee en zestigduizend (1.462.000) Joden door de verschrikkelijke gevolgen daarvan om het leven gekomen. Aldus deed deze macht en keerde met groot goed naar haar land terug.

29. Ter bestemder tijd zal hij opnieuw in het zuiden binnenvallen, maar het zal niet zijn gelijk de eerste keer, noch gelijk de laatste keer.

De 'bestemde' tijd is waarschijnlijk de reeds genoemde profetische tijd van vers 24. Dat tijdperk eindigde zoals reeds gezegd, in 330 na Chr. en dan zou deze macht terugkeren tegen het Zuiden, maar niet gelijk de eerste keer dat zij tegen Egypte optrok, noch gelijk de laatste keer toen zij tegen Judéa optrok. Dat waren ondernemingen die met eer en overwinning werden bekroond. Deze daarentegen zou op verderf en ondergang uitlopen. De verplaatsing van de regeringszetel naar Constantinopel was de eerste stap die tot de ondergang van het rijk leidde. Rome verloor toen haar aanzien. Het westerse gedeelte werd blootgesteld aan de invallen van vreemde mogendheden. Na de dood van Constantijn werd het Romeinse rijk in drie stukken verdeeld onder zijn drie zonen: Constantinus, Constantijn II en Constans.

Constantijn II en Constans geraakten in strijd. Toen Constans de overwinning behaalde, nam hij bezit van het Westers Romeinse rijk. Spoedig daarna werd hij door één van zijn bevelhebbers gedood en kort nadien werd deze door de nog in leven zijnde keizer overwonnen, waarna hij zich in 353 na Chr. in vertwijfeling van het leven beroofde.

Omstreeks die tijd begonnen de barbaren uit het noorden het Westerse gedeelte van het rijk aan te vallen en langzamerhand in te nemen, totdat het Westers Romeinse rijk tenslotte in 476 na Chr. uiteenviel. Deze uitkomst verschilde inderdaad van de twee vorige ondernemingen die de profetie noemde, en de fatale stap om de regeringszetel naar Constantinopel te verplaatsen was daarvan de direkte oorzaak.

30. Want er zullen schepen van Chittim tegen hem komen, daarom zal hij afgeschrikt worden, en hij zal terugkeren en

vergramd worden tegen het heilig verbond, zo zal hij het doen; hij zal zelfs terugkeren en acht geven op de verlaters van het heilig verbond..

Het profetisch verhaal bepaalt zich nog steeds bij dezelfde macht die vanaf vers 16 onderwerp van de profetie is geweest: Rome! Wat wordt bedoeld met de schepen van Chittim, die tegen deze macht zouden komen en wanneer vond deze beweging plaats? Welk land wordt bedoeld met Chittim? Dr. A. Clarke maakte de volgende opmerking over Jes. 23: 1: "Uit het land Chittim is het hen openbaar geworden." Het nieuws over de verwoesting van de stad Tyrus door Nebukadnezar kwam volgens zeggen vanuit het land Chittim, de eilanden en landschappen die aan de kusten van de Middellandse zee liggen; want Hiëronymus zegt in zijn opmerkingen over vers 6: "Toen de inwoners van Tyrus zagen, dat alle andere kansen om te ontvluchten waren afgesneden, zijn zij in schepen gevlucht naar Carthago, en naar de Ionische en Egeïsche eilanden." Zie verder Jochri over deze tekst. Kitto schreef dezelfde aardrijkskundige ligging aan Chittim toe: namelijk de kusten en eilanden van de Middellandse Zee. Door het getuigenis van Hiëronymus wordt de aandacht in het bijzonder gevestigd op één bepaalde en vermaarde stad – Carthago.

Werden er ooit vanuit Carthago zeeslagen geleverd tegen de Romeinen? We behoeven slechts te denken aan de verschrikkelijke aanvallen van de Vandalen onder de leiding van de woeste Genseric op Rome, om de vraag bevestigend te kunnen beantwoorden. Elk voorjaar deed hij een uitval uit de haven van Carthago en aan het hoofd van zijn grote en goed gedrilde vloot verspreidde hij schrik en verwarring in alle kustprovincies van het rijk.

Dat op dit werk bedoeld wordt blijkt duidelijk wanneer wij in overweging nemen dat de profetie ons bij die tijd bepaalt. Vers 29 ziet ons inziens op de verplaatsing van de zetel van het rijk naar

Constantinopel. Hierop volgden precies op de vooruit bepaalde tijd, als volgende opmerkelijke omwenteling, de invallen van de barbaren uit het Noorden. De belangrijkste daarvan was de reeds genoemde oorlog van de Vandalen. De jaren 428 tot 468 na Chr. kenmerken de loopbaan van Genseric.

‘Daarom zal hij afgeschrikt worden en terugkeren.’ Dit kan betrekking hebben op de wanhopige pogingen die ondernomen werden om Genseric de heerschappij ter zee te ontnemen, eerst door Maiorianus en later door Leo die beide jammerlijk faalden. Rome was gedwongen de vernedering te ondergaan dat haar landschappen geplunderd en de ‘eeuwige stad’ door de vijand verwoest werden. Zie Openb. 8:8.

‘En vergramd worden tegen het Heilig verbond;’ dat wil zeggen tegen de Heilige Schrift, het boek van het verbond. Een dergelijk verzet vond plaats in Rome. De Goten, Herulen en Vandalen die Rome innamen, omhelsden het Arianisme en werden vijanden van de Roomse kerk. Met het speciale doel deze ketterij uit te roeien, liet Justitianus het decreet uitvaardigen dat de Paus het hoofd van de kerk en de kastijder van de ketteren is. Toen besloot men ook al spoedig dat de Bijbel een gevaarlijk boek is dat niet door het gewone volk gelezen mocht worden, en dat alle geschillen daarover voorgelegd moesten worden aan de Paus. Op die wijze werd Gods woord oneer aangedaan. De Romeinse keizers van het oostelijk deel van het rijk waren zich hiervan zeer goed bewust, doch zij spanden samen met de kerk van Rome. Tezamen vormden zij de grote afval met de bedoeling alle ketterijen uit te roeien. Op deze wijze werd het verbond overtreden. De mens der zonde werd op de door hem zelf gemaakte troon verheven door de overwinning op de Ariaanse Goten die destijds, in 538 na Chr., het bewind voerden in de stad Rome.

31. En er zullen strijdmachten uit hem ontstaan, en zij zullen het heiligdom, de vesting, ontheiligen en zij zullen het gedurig offer wegnemen, en een verwoestende gruwel oprichten, die

verwoesting brengt.

De macht van het rijk werd aangewend om dit werk ten uitvoer te brengen. “En zij zullen het heiligdom, de vesting, (Rome) ontheiligen.” Indien dit betrekking heeft op hetgeen de Barbaren zouden doen, dan is dit letterlijk in vervulling gegaan want Rome werd door de Goten, Hunnen en Vandalen in puin gelegd en het Westers Romeinse rijk verviel toen Odoacer Rome innam. Indien men het echter wil toepassen op de heersers die het pausdom ondersteunden in de strijd tegen de invloeden van het heidendom en alle andere vijandelijk gezinde godsdienstige instellingen, dan duidt dit op de verplaatsing van de rijkszetel van Rome naar Constantinopel — een daad die meer dan iets anders heeft bijgedragen tot de val van Rome. Deze schriftuurplaats komt dan overeen met Dan. 8:11 en Openb. 13:2.

‘En zij zullen het gedurig offer wegnemen.

In onze opmerking over hoofdstuk 8: 13 werd reeds gezegd, dat het woord ‘offer’ abusievelijk door de vertalers ingelast werd en dat ‘afval’ het juiste woord is. Deze uitdrukking duidt een verwoestende macht aan die geestverwant is aan de ‘ontzettende ^tverwoester die zich later openbaarde. De ‘gedurige’ afval was het heidense Rome en de ^tverwoestende’ afval was het pausdom. Maar er zou gevraagd kunnen worden of dit betrekking kan hebben op het pausdom, aangezien Christus daarover spreekt in verband met Zijn profetie over de verwoesting van Jeruzalem? Het antwoord is: Christus doelde ongetwijfeld op het negende hoofdstuk van Daniël, waarin de voorspelling van de verwoesting van Jeruzalem is vermeld en niet op dit vers van hoofdstuk 11, dat geen betrekking heeft op die gebeurtenis. Daniël spreekt in het negende hoofdstuk over verwoestingen en gruwelen in het meervoud. Daaruit blijkt dat de gemeente door meer dan één gruwel vertrappt zou worden. Voor zover het de gemeente aangaat zijn zowel het heidendom als het

pausdom beide gruwelen. Maar ter onderscheiding van die twee wordt de taal aangepast. De ene is de 'gedurige' afval en de andere is de overtreder bij uitstek, ofwel de 'verwoestende' afval.

Hoe werd het gedurig, of heidens bewind weggenomen? Omdat hierover wordt gesproken in verband met de vestiging of oprichting van de verwoestende afval, of anders gezegd het pausdom, moet het niet alleen duiden op een verandering van de godsdienst van het rijk, van heidendom naar christendom, zoals bij de zogenaamde bekering van Constantijn. Het wijst heen op de grondige uitroeiing van het heidendom in alle delen van het rijk, waardoor de weg volledig geopend werd voor de opkomst van de pauselijke gruwelen en de aanmatigende eisen van Rome. Een dergelijke omwenteling heeft duidelijk plaatsgevonden, doch eerst ongeveer tweehonderd jaar na de dood van Constantijn.

Omstreeks 508 na Chr. ontstond er een grote crisis tussen het katholicisme en de heidense invloeden die nog steeds in het rijk bestonden. Tot op de bekering van Clovis, de koning van Frankrijk, in 496 na Chr., waren de Franse en andere naties van het Westers Romeinse rijk alle heidenen, maar daarna werden de pogingen om de heidenen tot het Roomse geloof te bekeren met groot succes bekroond. Men zegt dat de bekering van Clovis aanleiding was om deze Franse koning de volgende titels te verlenen: De meest christelijke majesteit, de 'Oudste zoon van de kerk.' Tussen die tijd en 508 na Chr. werden door middel van bondgenootschappen, nederlagen en overwinningen de Arborici, de Romeinse garnizoens in het Westen, Bretagne, de Bourgondiërs en de Westgoten onderworpen.

Vanaf de tijd dat deze overwinningen behaald werden, namelijk 508 na Chr., zegevierde het pausdom over het heidendom; want hoewel het heidendom de verspreiding van het katholicisme tegenstond, kon dit het geloof en de aanmatigheden van de Roomse geestelijkheid niet onderdrukken. Toen de voornaamste Europese machten zich afkeerden van het heidendom werden zij voortplanters van die

gruwelen in een andere vorm, want de christelijke leer die door de katholieke kerk aan de dag werd gelegd, is slechts een gewijzigde vorm van het heidendom.

In Engeland werd door de eerste christen-koning, Arthur, de christelijke godsdienst voortgeplant op de ruïnes van het heidendom. Rapin, (boek II, pag. 124) die beweert dat hij de gebeurtenissen tijdrekenkundig nauwkeurig heeft gevolgd, bevestigde dat Arthur in 508 na Chr. tot koning van Engeland werd uitgeroepen.

De voorwaarden om de Heilige Stoel van Rome te mogen bezetten waren in die tijd zeer eigenaardig. In 498 na Chr. beklom Symachus, nadat hij pas van het heidendom was bekeerd, de pauselijke stoel. Hij regeerde tot 514 na Chr. Volgens Du Pin beklom hij de pauselijke stoel na een bloedige strijd met een mededinger. Uit kruiperige vleierij noemde men hem de opvolger van Petrus. Hij baande de weg voor de pauselijke vermetelheid door keizer Anastasius in de ban te doen. De kruiperigste vleiers van de Paus begonnen te beweren dat hij de plaatsvervanger van God en de Stedehouder van de Allerhoogste was.

Zo ontwikkelden zich de gebeurtenissen in het Westen. Wat gebeurde er echter in diezelfde tijd in het Oosten? In alle delen van het rijk werd sterk partij gekozen voor de Paus. De aanhangers van het katholicisme in Constantinopel werden door het grote succes van hun broeders in het Westen dermate aangemoedigd dat zij het waagden tot openlijke vijandigheden over te gaan, ten gunste van hun meester in Rome. Deze partijzucht veroorzaakte in 508 na Chr. een wervelstorm van fanatisme en een burgeroorlog die verwoesting en dood in de straten van Constantinopel bracht.

Gibbon, sprekende over hetgeen in die stad tussen 508-518 voorviel, zegt:

“De standbeelden van de keizer werden afgebroken en hij moest zich gedurende drie dagen in een voorstad verbergen, voordat hij zijn onderdanen om genade durfde te smeken. Zonder kroon en in de

houding van een smekeling, verscheen Anastasius op de tribune van de arena. De katholieken, die voor hem stonden, zongen het onvervalste Trisagion (driemaal heilig) . Zij juichten toen hij door een heraut liet aankondigen dat hij afstand wilde doen van de troon en dat zij, omdat niet allen konden regeren, van tevoren moesten . bepalen wie hun keizer zou zijn. Zij eisten het bloed van twee raadsheren. die niet in de gunst van het volk stonden. Zonder aarzeling werden die daarop door de keizer veroordeeld om voor de leeuwen geworpen te worden. Deze vurige maar korte oproeren werden aangemoedigd door het succes van Vitalianus, die zich nu aan het hoofd van een leger Hunnen en Bulgaren — die merendeels heidenen waren - als verdediger van het katholieke geloof opwierp. Onder de schijn van deze godsdienstige rebellie ontvolkte hij Thracië, belegerde Constantinopel en bracht vijfenzestigduizend van zijn medechristenen om het leven, totdat hij tenslotte door de bisschoppen werd teruggeroepen, de gunst van de Paus verwierf, het concilie van Chalcedon bewerkstelligde, en de stervende Anastasius, tegen diens wil, een orthodox verdrag afperste, dat getrouw door zijn oom Justinus werd nagekomen. Dit was de uitslag van de eerste oorlog, die men ter wille van de godsdienst en in de naam van de God des vredes heeft gevoerd.” Decline and Fal I, Deel II, pag. 526.

Verder zij opgemerkt dat de invloeden van het heidendom in 508 na Chr. reeds dusdanig getaand waren en het katholicisme zich zo sterk had ontwikkeld, dat de katholieke kerk het voor de eerste keer waagde een succesvolle oorlog te voeren tegen het burgerlijk bestuur van het rijk en de Oosterse kerk, die de leer van de Monophysieten voorstond. Het gevolg was dat 65.000 ketters om het leven werden gebracht. Met het volgende citaat besluiten wij ons getuigenis over dit punt:

“Wij nodigen nu de hedendaagse Gamaliëls uit met ons plaats te nemen in het heidense heiligdom van 508 na Chr. - sedertdien opgeëist als het erfgoed van Petrus-. We gaan nog enkele jaren verder terug in het verleden, toen het ruige heidendom van de barbaren uit

het Noorden het gehele zogenaamd christelijke Westers Romeinse rijk overstroomde, en onder het begaan van de meest gruwelijke misdaden overal overwinningen behaalde. ... Het keizerrijk viel in stukken uiteen. Eén voor één lieten de vorsten en heersers in deze rijkdelen het heidendom los en omhelsden de christelijke (Roomse) leer. In godsdienstig opzicht gaven de overwinnaars zich over aan de overwonnenen. Maar het heidendom had nog steeds het hoogste gezag. Onder de voorstanders telde men Clovis, een gestreng en succesrijk overwinnaar. Doch al spoedig boog hij zich voor het nieuwe geloof en werd een van de beste verdedigers ervan. Hij bleef een overwinnaar, maar als held en overwinnaar bereikte hij zijn hoogtepunt in 508 na Chr.

“In of omstreeks hetzelfde jaar werd het laatste belangrijke deel van het gevallen keizerrijk openlijk, door de kroning van zijn zegevierende koning, tot het christendom bekeerd. De man die in die tijd het pauselijk ambt bekleedde, was kort voordien tot het christendom bekeerd. De bloedige strijd die hem op de pauselijke stoel bracht werd door de tussenkomst van een Ariaanse koning beslist.

Men knielde voor de Paus neer en groette hem als de ‘Stedehouder Gods op aarde.’ De Senaat was reeds zo sterk aan zijn wil onderworpen, dat hij de keizer in de ban deed omdat men meende daarmee de pauselijke belangen te dienen. In 508 na Chr. ontplofte de bom onder de troon van het Oosterse keizerrijk. De verwarring en strijd die daardoor ontstond leidde ertoe, dat de wettige erfgenaam werd onttroond.

Nu doen zich de volgende vragen voor: “Wanneer was de heidense macht zo ver ten onder gebracht, dat zij haar plaats moest afstaan aan haar vervanger en opvolger, de pauselijke afval? Wanneer begon deze verwoestende gruwel zijn godslasterlijk en moorddadig werk? Kan een andere datum dan 508 na Chr. aangewezen worden voor haar ‘oprichting’ of plaatsvervangende van het heidendom?”

Ofschoon de geheimzinnige verleidster toen nog niet al haar slachtoffers in haar macht had, had ze toch haar positie bepaald en sommigen hebben aan de verleiding toegegeven. De overigen werden later overmeesterd. Koningen, volken, natiën en tongen lieten zich zozeer door de misleiding meeslepen, dat zij meenden God een grote dienst te bewijzen, zelfs terwijl ze dronken waren van het bloed van de martelaren van Jezus. Zij vleiden zich met de gedachte bijzondere gunstelingen van de hemel te zijn, terwijl zij in werkelijkheid een steeds gemakkelijker prooi voor de hel werden. Second Advent Manuel pag. 79-81.

Uit voorgaande bewijzen is ons inziens duidelijk gebleken dat de dagelijkse afval, ofwel het heidendom, in het jaar 508 na Chr. werd weggenomen. Daardoor werd de weg bereid voor de instelling ofwel bevestiging van het pausdom, een opzichzelfstaande en daaropvolgende gebeurtenis. Hierover gaat het nu volgende profetische gedeelte.

“En zullen een verwoestende gruwel stellen.” Bewezen hebbende hoe en wanneer de ‘dagelijkse’ of heidense leer weggenomen werd, stellen wij nu de vraag: “Wanneer werd de verwoestende gruwel ofwel het pausdom ingesteld?” De kleine horen die mensenogen had, zag al heel snel een weg geopend voor zijn verdere groei. Vanaf het jaar 508 na Chr. ontwikkelde hij zich met een ongeëvenaarde snelheid tot een algemene, overheersende macht.

Toen Justinianus in 533 na Chr. gereed was om tegen de Vandalen ten strijde te trekken — een gevaarlijke en moeizame onderneming — wilde hij zich eerst verzekeren van de invloed van de bisschop van Rome, wiens positie op dat moment zodanig was, dat hij een belangrijke invloed kon uitoefenen op vele christenen. Justinianus nam de taak op zich het geschil dat sedert lange tijd tussen de geestelijken van Rome en Constantinopel bestond over de vraag wie het oppergezag moest bekleden, uit de weg te ruimen. Hij besliste dat Rome de grootste aanspraak had en verklaarde in de volste en meest ondubbelzinnige bewoordingen, dat de bisschop van die stad

het hoofd zou zijn van de gehele kerk in dat rijk. De Engelse predikant George Croly heeft een werk uitgegeven genaamd: "Apocalypse", waarin een uitvoerige beschrijving wordt gegeven van de gebeurtenissen die ertoe hebben bijgedragen dat de oppermacht van de Paus zeker gesteld werd. Volgens zijn gegevens luidde het decreet van Justitianus als volgt:

"Justitianus, de vrome, gelukkige, vermaarde zegevierende keizer, consul, etc. , aan Johannes de allerheiligste aartsbisschop en Vader van onze stad. Uwe heiligheid en de apostolische stoel eer bewijzende, gelijk wij voorheen deden en ook voortaan wensen te doen, en U erkennende als de heilige Vader, zo hebben wij ons benaarstigt Uwe heiligheid kennisgeving te doen aangaande alle zaken die betrekking hebben op de toestand van de kerken. Wij hebben te allen tijde grotelijks begeerd de eenheid van Uw apostolische stoel te bewaren en de instellingen van Gods heilige kerken bij voortduring te ondersteunen. Daarom hebben wij niet gearzeld, alle geestelijken van het Oosten aan Uwe Heiligheid te onderwerpen en te verenigen... Wij kunnen niet gedogen, dat enige zaak die betrekking heeft op de kerk — hoe duidelijk en onbetwistbaar die ook moge zijn wordt veranderd zonder Uwe heiligheid daarvan kennisgeving te doen, omdat gij het Hoofd van alle heilige kerken zijt; want, gelijk reeds gezegd is, wij zijn zeer verlangend de eer en het gezag van Uw apostolische stoel te bevorderen." Croly pag, 114, 115.

"De brief van de keizer," aldus Ds. Croly, "moet v66r 25 maart 533 verzonden zijn, want in zijn brief van die. datum, die gericht was aan Epiphanes, zegt hij dat hij de brief reeds heeft verzonden en herhaalt hij zijn besluit, dat alle kerkelijke belangen voor de Paus gebracht moeten worden, omdat hij het Hoofd van alle bisschoppen en de ware krachtdadige bestraffer van de ketters is.

Deze brief werd in maart van het jaar 534 door de Paus beantwoord, die naast de andere deugden van Justitianus de volgende noemde: Een schitterende ster, die uitmunt door zijn eerbied voor de

apostolische stoel, waaraan hij alle kerken onderworpen heeft, omdat de Paus inderdaad het hoofd is.

De 'Novellae' van het Justitiaanse wetboek leveren onloochenbare bewijzen voor de echtheid van die titel. Onder de uiteenzetting van de beweegredenen (Nr. 9) wordt gezegd: "Aangezien het oude Rome wetten uitvaardigde, moest zonder twijfel daar ook de heerschappij van het pausdom berusten." Nummer 131, handelende over de kerkelijke eretitels en voorrechten, hoofdstuk 2, verklaart: "Wij verordenden daarom, dat de allerheiligste Paus van het oude Rome het hoofd van alle bisschoppen is en dat de heilige aartsbisschop te Constantinopel, het nieuwe Rome, de tweede plaats zal bekleden naast de heilige apostolische stoel van het oude Rome."

Aan het einde van de zesde eeuw weigerde Johannes van Constantinopel de Roomse heerschappij te erkennen en matigde zich de titel van algemene Bisschop aan. Gregorius de Grote, gebelgd over deze aanmatiging, veroordeelde Johannes en zei onbewust de waarheid toen hij verklaarde, dat degenen die zich de titel van algemene Bisschop aanmatigt, de antichrist is. In 606 na Chr. trok Phocas de eis bisschop van Constantinopel te zijn weer in en erkende die van de bisschop van Rome. Phocas was echter niet de stichter van de pauselijk heerschappij. Croly zegt:

"Dat Phocas afstand deed van zijn aanspraak op de bisschoppelijke titel, staat buiten twijfel. Doch de bekendste schrijvers, zowel burgerlijke als geschiedkundige, wijzen met verachting het denkbeeld van de hand dat Phocas de stichter van Rome 's (pauselijke) heerschappij is. Zij verwijzen naar Justinianus als de enige wettige oorsprong en naar het gedenkwaardige jaar 533, toen deze titel werd aangenomen.

Elders zegt hij: "In de geschriften van Baronius, de erkende autoriteit onder de Rooms katholieke geschiedschrijvers, vond ik een volledige aantekening van Justinianus' formele toezegging van de opperheerschappij aan de Paus. De gehele transactie was van een volkomen rechtmatige en authentieke aard en aangepast aan de

belangrijkheid van de over. dracht." Apocalypse pag. 8.

Zodanig waren de omstandigheden die het decreet van Justinianus begeleidden. Doch de bepalingen van dit decreet konden niet onmiddellijk ten uitvoer worden gebracht, want Rome en Italië stonden onder het bestuur van de Oostgoten die Ariaans waren en zich sterk verzetten tegen de leer van zowel Justinianus als de Paus. Het was daarom duidelijk dat de Oostgoten uit Rome moesten verdwijnen alvorens de Paus de macht kon uitoefenen waarmee hij was bekleed. Om dit doel te bereiken werd in 534 na Chr. de Italiaanse oorlog ontketend. Belisarius werd aan het hoofd van het leger geplaatst. Toen hij Rome naderde verloochenden verscheidene steden hun gotische en ketterse koning Vitijes en sloten zich aan bij het leger van de Roomse keizer. De Goten besloten de oorlog uit te stellen tot het voorjaar en lieten Belisarius ongehinderd Rome binnentrekken. De afgevaardigden van de Paus en de geestelijken, de Senaat en het volk, boden de bevelhebber van Justinianus hun vrijwillige onderwerping aan.

Belisarius trok op 10 december 536 Rome binnen, doch alle tegenstand was nog niet gebroken want de Goten hadden inmiddels hun strijdkrachten opgeroepen en besloten de overgave van de stad te betwisten door haar te belegeren. Hiermee werd in maart 537 een begin gemaakt. Belisarius wantrouwde de getrouwheid en moed van de bevolking. Verschillende Senatoren en paus Sylverius werden — op grond van bewijzen of verdenking van verraad in ballingschap gezonden. De keizer gaf de geestelijkheid opdracht een nieuwe bisschop te kiezen. Nadat zij plechtig de leiding van de Heilige Geest hadden ingeroepen werd, volgens Gibbon, de diaken Vigilius tot dit ambt gekozen, omdat hij de stemrechtigen voor een bedrag van tweeduizend gulden had omgekocht.

De gehele natie van de Oostgoten was verzameld om Rome te belegeren, maar de pogingen hadden geen succes. Hun troepen smolten weg tijdens de vele en woeste gevechten onder de stadsmuren en binnen een jaar en negen dagen - de duur van de

belegering - werd bijna de gehele natie uitgeroeid. In maart 538 werden zij door gevaren uit andere gebieden bedreigd, daarom werd de belegering opgeheven. Zij verbrandden hun tenten en trokken in grote verwarring terug. Hun aantal was zo verminderd dat zij nauwelijks als volk of natie konden bestaan.

Op deze wijze werd de Gotische horen — de laatste van de drie - uitgerukt voor de kleine horen van Daniël 7. De Paus werd nu door niets meer belemmerd in de uitoefening van de macht die keizer Justinianus hem vijf jaar voordien had overgedragen. De heiligen, de tijden en de Wet bevonden zich nu inderdaad in zijn macht om daarmee naar willekeur te handelen. Dit jaartal moet daarom worden gesteld als de tijd waarin de ontzettende afval of overtreding een aanvang nam en als het begin van de 1260 jaar van de pauselijke overheersing.

32. En die goddelooslijk handelen tegen het verbond, zal hij door vleierijen tot afval brengen, maar het volk die hun God kennen, zullen zij grijpen, en zullen het doen.

Een andere vertaling luidt: 'Maar het volk dat zijn God kent zal sterk zijn en heldendaden verrichten.'

Zij die het verbond, de Heilige Schrift, verzaakten en meer waarde hechtten aan dekreten van Pausen en beslissingen van conciliën dan aan Gods woord diegenen zou hij (de Paus) tot afval brengen door vleierijen, d.w.z. hij zou hen overhalen door het schenken van rijkdom, eer en aanzien. In die tijd zou een volk bestaan dat zijn God kent en dat sterk zou zijn en heldendaden zou verrichten. Dat waren degenen die de godsdienst zuiver hielden en gedurende de donkere eeuwen van pauselijke overheersing opzienbarende daden van zelfopoffering en godsdienstige heldenmoed voor hun geloof hebben verricht. De belangrijkste onder hen waren de Waldenzen, de Albigenzen, Hugenoten, enz.

33. En de verstandigen onder het volk zullen velen onderwijzen, en zij zullen vallen door het zwaard en door de vlam, door gevangenis en beroving, vele dagen.

Het lange tijdperk van de pauselijke vervolging van degenen die de zuivere leer voorstonden en hun medemensen in de weg der gerechtigheid onderwezen, wordt hier naar voren gebracht. De duur van deze vervolging staat opgetekend in Dan. 7:25; 12:7; Openb. 11:2,3; 12:6,14; 13:5. Dit tijdperk wordt genoemd: een tijd, tijden en een gedeelte van een tijd, of: een bestemde tijd, bestemde tijden en een helft, of: duizendtweehonderdzestig dagen, of: tweeënveertig maanden. Hiermee worden de 1260 jaar van pauselijke heerschappij bedoeld.

34. En als zij nu zullen vallen, zullen zij een kleine hulp vinden; dan zullen velen zich in vleierijen bij hen aansluiten.

In Openbaring 12 waar deze zelfde pauselijke vervolging beschreven wordt, lezen wij dat de aarde de vrouw te hulp kwam door haar mond te openen en de rivier te verzwelgen die de draak uit zijn mond had geworpen om de vrouw mee te sleuren. De grote reformatie door Luther en zijn medewerkers vormde de hier voorspelde hulp. De Duitse Staten steunden de protestantse zaak, beschermden de hervormers en beperkten het vervolgingswerk dat zo vurig door de Roomse kerk werd doorgevoerd. Doch als er hulp op kwam dagen en de zaak populair begon te worden, dan zouden velen zich met onoprechte en onwaardige bedoelingen uit eigen belang door vleierijen bij hen aansluiten.

35. Sommige van de leraars zullen vallen, opdat er onder hen loutering en schifting en zuivering teweeggebracht worde, tot de tijd van het einde toe, want het zal nog voor een vastgestelde tijd zijn.

Hoewel de vervolging in toom werd gehouden, was ze niet geheel en al tot staan gebracht. Zodra zich een gelegenheid voordeed braken nieuwe vervolgingen uit. Dit was voornamelijk in Engeland het geval. De godsdienst van dat land wisselde naar gelang de wetgevende macht onder protestants of pauselijk beheer stond. De bloeddorstige koningin Maria was een gezworen vijand van de protestanten en onder haar beheer moesten velen de marteldood sterven. Deze staat van zaken zou min of meer tot 'op de tijd van het einde' bestaan. Natuurlijkerwijs verwacht men, dat op de tijd van het einde de kerk van Rome de macht om ketters te bestraffen ontnomen zou worden en dat er een einde zou komen aan de vervolgingen. De conclusie ligt voor de hand dat het ontnemen van de pauselijke oppermacht de aanvang kenmerkt van het tijdperk dat hier 'de tijd van het einde' wordt genoemd. Als deze toepassing juist is dan heeft de tijd van het einde een aanvang genomen in 1798, want toen werd, zoals reeds opgemerkt, het pausdom omvergeworpen door de Fransen en nadien heeft het nooit meer de macht kunnen uitoefenen die het voordien bezat. Dat hier wordt verwezen naar de verdrukking van de gemeente door het pausdom is duidelijk; want dit is de enige verdrukking, met uitzondering van die in Openb. 2: 10, die verbonden is met een vastgestelde tijd, ofwel een profetisch tijdperk.

36. En die koning zal doen naar zijn welgevallen, en hij zal zichzelf verheffen, en groot maken boven alle God, en hij zal tegen de God der goden wonderlijke dingen spreken; en hij zal voorspoedig zijn, totdat de gramschap voleind zij; want het is vastelijk besloten, het zal geschieden.

DEB-ministries is ervan overtuigd dat Uriah Smith, in zijn uitleg over de verzen 36 t/m 45, er een verkeerde interpretatie op na houdt. We

hebben daarom zijn uitleg over deze verzen niet opgenomen in deze druk. Voor een gedetailleerde uitleg over de laatste verzen van Daniel 11 verwijzen we u door naar het magazine 'De Tijd van het Einde', verkrijgbaar bij DEB-ministries.

Declaring the End from the Beginning *ministries*
www.deb-ministries.org

